

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (1297) 1974 GRUODŽIO - DECEMBER 12

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Kudirkai atvykus

Simo Kudirkos drama baigėsi pergale. Apie jo išvadavimą iš sovietinių vergų stovyklų ir greitą atvykimą į JAV rašė viso pasaulio spauda. Jo išvadavimą ir greitą atvykimą į Ameriką nulėmė JAV lietuviai, įvairios organizacijos ir . . . amerikietiški doleriai, kurių daug gavo Maskva. Amerikos lietuviai ir, žinoma, jos augstieji pareigūnai, įskaitant ir patį prez. Fordą, stengėsi, kad S. Kudirka būtų išlaisvintas, nes tai buvo ir amerikiečių reikalas, jų garbės atstatymas.

1974 metai buvo S. Kudirkos metai, nes, kaip amerikiečių spauda rašė, kiekvienais metais pasistengiama bent viena svarbesnį kalinį išvaduoti iš sovietinių vergų stovyklų. Betgi S. Kudirkos išlaisvinimą įgalino amerikietiški doleriai. Kad JAV prekybiniai doleriai nulėmė S. Kudirkos greitą iš sovietų kacetų išleidimą ir į JAV atvykimą, netenka abejoti. Viena lietuvių, kuri, žiūrint bolševikinėmis akimis, nepadarė jokio nusikaltimo, iš Lietuvos išvykti leidimą gavo po 30 metų, o S. Kudirka — po nepilnų trijų mėnesių.

Maskva amerikietiškus dolerių, nors ir prekybos pavidalu, sau į kišenę susizėrė per \$300 milijonų. Apie tai yra pasisakęs JAV senatorius Jackson. Jis pasakė, kad bolševikai amerikiečius vis apgauna. Tiesa, už tą sumą dolerių iš Sovietų Sąjungos buvo išleista (ir dar išleis) daug žydų ir vieno lietuvių — S. Kudirkos šeima bei motina.

Už tokį pat nusikaltimą — norą pabėgti į laisvę — sovietai iš vergų stovyklų neišleidžia Simokaicio. Kimba jie ir prie Brazinskų, nors juos Turkijos vyriausybė išteisino. Už tuos lietuvius sovietai negauna milijonų dolerių. Nors už Brazinskus Amerikai nereikia mokėti milijonų dolerių, bet ji nenori jų įleisti į savo kraštą, nes, esą, jie yra lėktuvo pagrobėjai. Tuo parodoma, kad amerikiečiai politikoje yra per daug nepolitiški. Jiems yra tas pat, ar lėktuvą pagrobė banditai, kurie vėliau iš lėktuvo savininko nori gauti stambias pinigų sumas, ar keleivinį lėktuvą panaudojo Lietuvos laisvės kovotojai, kurie norėjo ne pinigų, o laisvės. Tuo atžvilgiu amerikiečiai stovi žemiau už turkus. Amerikiečiai per daug patikauja bolševikams ir dėlto daug kur prakiša, ypač ekonominėje srityje. Juk ir S. Kudirkos iškilmingo sutikimo praplėtimą pristabdė ne kas kitas, o JAV Valstybės Departamentas.

S. Kudirka Amerikoje ne tik buvo iškilmingai sutiktas, bet ir ekonomikai paremtas. Jį lėšomis remia lietuviai ir nelietuviai. Vis dėlto kokia ta ekonominė parama būtų, S. Kudirka ateityje ką nors dirbs. Jis yra išsireiškęs, kad jį traukia jūra.

Vienas amerikietis pareiškė, esą S. Kudirką neturėtų dirbti fizinio darbo, nes sunkiai dirbą kacetė. Jis esą turėtų geriau išmokyti anglų kalbą ir važinėti su paskaitomis po visą Ameriką. Tai gražus pasiūlymas. Bet reikia atsiminti, kad JAV-se įvairios sensacijos greitai išskyla ir greitai pranyksta. Buvo sensacija, kai į JAV atvyko Stalino dukterė Svetlana. Panašiai buvo ir su Solženicinu, kai jis atvyko į V. Europą. Bet tas sensacijos sekė knygos, duodančios žinių žmonėms, o leidėjui ir autoriui — ekonominės naudos. Gal ir S. Kudirkai vertėtų ne tik mokytis anglų kalbos ir važinėti su paskaitomis, kurios greitai gali nublukti, bet ir parašyti knygą apie savo dramą. Tokia knyga anglų kalba turėtų pasirodyti vienerių metų laikotarpyje, kol amerikiečių entuziazmas Kudirkai neatsilgo. Iš tokios knygos amerikiečiai daugiau sužinos, negu iš šimto paskaitų. Jei praeis ilgesnis laikas, visa byla gali netekti aktualumo.

Jei anglų kalba apie S. Kudirką išėjo knyga, kurioje tėra aprašyta S. Kudirkos dramos pirmoji dalis — jo atidavimas bolševikams, tai jo paties parašyta knyga apimtų didesnę ir svarbesnę jo dramų dalį: epizodą sovietiniame laive, sovietinį teismą, darbą vergų stovykloje, išlaisvinimą ir atvykimą į JAV. Jei pirmosios knygos anglų kalba buvo išleistas dvi laidos po 13.000 egzempliorių, tai paties S. Kudirkos knyga anglų kalba išleistų kuri nors JAV knygų leidykla milijoniniu tiražu.

S. Kudirka jau pirmuose pasikalbėjimuose su spaudos atstovais pareiškė jaučiąs kaip iš pragaro išstrėkęs į šviesią dieną. Tai rodo, kad Sovietijoje, ypač sovietiniuose kacetuose, yra tikras pragaras. Kam sustoti pusiaukelėje? Kodėl nepasakyti knyggoje apie sovietinį pragarą nors tiek, kiek jį išgyveno pats S. Kudirka. Tai nebūtų joks Sov. Sąjungos šmeižimas, o tikrovės atskleidimas. Knygos pabaigą jau būtų galima užpildyti gausiais aprašymais spaudoje lietuvių ir anglų kalba apie S. Kudirkos atvykimą į Ameriką ir jo triumfinį sutikimą Amerikoje. J. Valčieliūnas

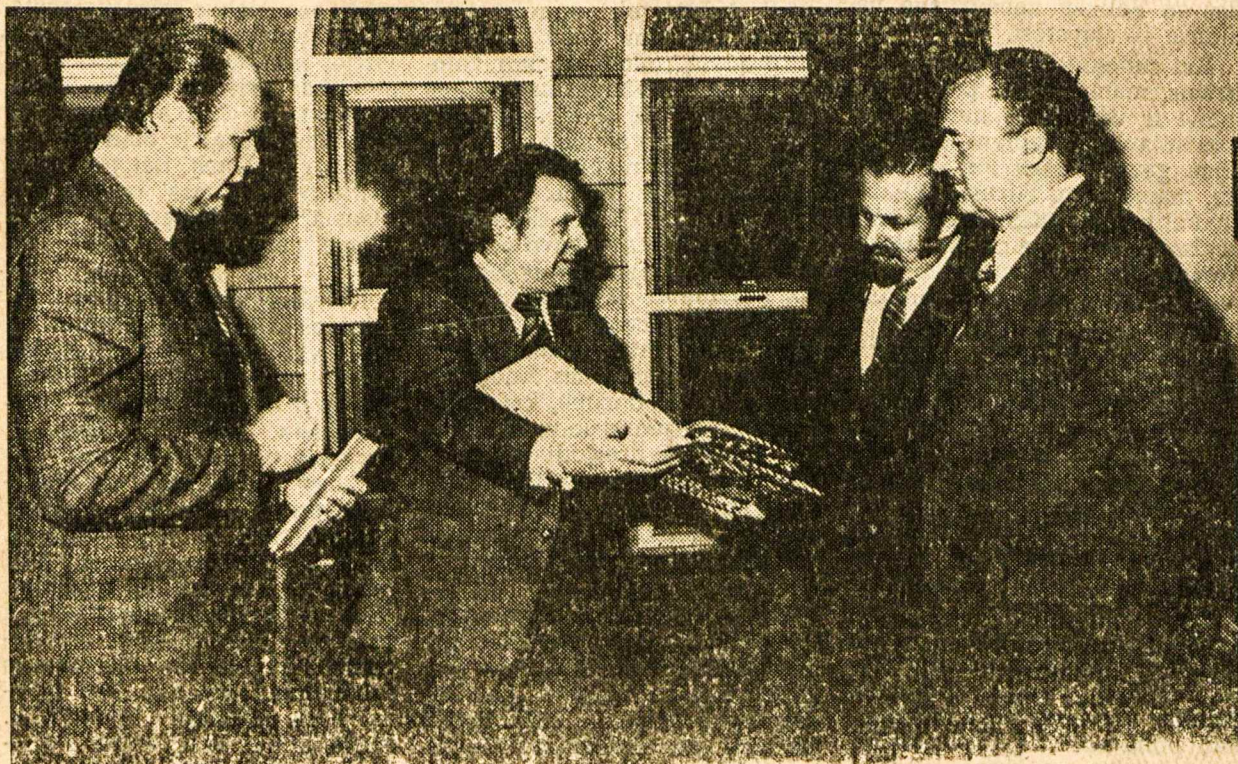
KANADOS ĮVYKIAI

Puola ministerius

Opozicija federaciniame parlamente pareikalavo sudaryti karališią komisiją iširti dviejų ministerių ryšiams su jūrininkų Seafarers International unija, kurios vadai savo narius tvarko diktatorinėmis ir net prievartos priemonėmis. Ši unija buvo sudaryta kaip atsvara komunistinei Canadian Seamen's unijai, o jos vadovybė 1949 m. sausio 14 d. perėmė teismo baustas amerikietis Hal C. Banks. Nuo to laiko ir prasidėjo jo žiaurus viešpatavimas, pasibaigęs 1964 m. paties H. C. Banks atsidūrimu teisme ir pabėgimu į JAV. Seafarers International unijai dabar vadovauja R. Gralewicz. Toronto ir Ontario policija jau yra patraukusi teisminę atsakomybę septynis unijos pareigūnus už savo narių sumušimą. Federacinių ministerių J. Munro, W. Allmand ir liberalų parlamento nario M. O'Connel ryšius su ta unija atskleidė socialistų atstovas Ontario parlamente dr. M. Shulmanas. Ši trijūlė esą gavo finansinės paramos iš jūrininkų unijos šiemetiniams parlamento rinkimams. Darbo ministeris J. Munro prieš rinkimus priėmė \$500 čekį, bet vėliau pinigų grąžino. Federacinio parlamen-

to rinkimai įvyko liepos 8 d., o pinigai buvo grąžinti rugsėjo 3 d. Finansinės \$300 unijos paramos yra susilaukęs ir RCMP policija tvarkantis ministeris W. Allmand. Iš esmės tokia finansinė unijos parama rinkimuose yra legalus dalykas, kai nėra interesų susikirtimo. Opozicijai atrodė, kad tokio susikirtimo nebuvo išvengta. Unijos finansininkai paremtas parlamentu narys M. O'Connel anksčiau yra buvęs federaciniu darbo ministru. Sveikatos min. M. Lalonde ir keli konservatorių parlamento atstovai pareiškė taip pat priėmę minėtos unijos finansinę paramą rinkimams. Premjeras Trudeau pareiškė, kad nenumatomas specialus anu priekaištų tyrinėjimas, nes šiuo metu dalykas esąs policijos rankose.

Federacinė konservatorių partija, įieškodama kandidatų R. Stanfieldui pakeisti, vis didesnę dėmesį pradeda skirti pasiūlymams Toronto advokatui A. Maloney. Jis yra buvęs federacinio parlamento nariu ir darbo ministerio M. Starr parlamentiniu asistentu premjero J. Dieffenbakerio valdymo laikais. Kai 1967 m. konservatorių pirm. D. (Nukelta į 7-tą psl.)

Kanados baltiečių pirmininkas pas Kanados užsienio reikalų ministrį Allan MacEachen Otavoje. Iš kairės: Kanados Estų Centrinės Tarybos pirm. U. Petersoo, Kanados Latvių Federacijos ir Kanados Baltiečių Federacijos pirm. T. E. Kronbergs, Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius. Nuotr. J. Kreilios

Marksisto kova už laisvę

Buvęs marksizmo dėstytojas

Laisvąjį pasaulį pasiekė buvęs marksizmo-leninizmo dėstytojas Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje. Tai Vaclovas Sevrukas, 34 metų ryžtingas vyras, dalyvavęs kovoje už lietuvių ir aplamai žmonių teises. Jo nuomone, ir marksizmas turėtų respektuoti tikrąjį lietuvių teisę bei lietuvių teisę į laisvę ir nepriklausomybę. Tai linkme įsiai veikė Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje: dalyvavimas disidentų sąjūdyje, kuris atvirai reikalauja respektuoti paskirų žmonių ir tautų teises.

V. Sevruko pavardė sovietinėje spaudoje jau buvo iškilusi ir seniau, bet tuomet į ją mažai kas teatreikė dėmesį. Dabar, kai jis pasiekė JAV ir apsigyveno Niujorko srityje, prabilo visa lietuvių išsivijęs spauda. Pasirodė, tai esama neeilinės drąsos ir apdairumo žmogaus. Turimomis žiniomis, V. Sevrukas po ilgą pastangą gavo leidimą emigruoti į Izraelį. Ten jis betgi nenuvyko. Pasiekęs Vieną, atvyko Romon, susirado lietuvių ir kurį laiką buvo jų globiamas.

Kaip matyti iš biografinių fragmentų, V. Sevrukas gimė Leningrade. Jo tėvas buvęs lietuvis, bet visą laiką gyvenęs Rusijoje ir lietuviškai nemokėjęs. Karo metu patekęs vadinamojo lietuviškojo Sov. Sąjungos diviziono ir vėliau pasilikęs Vilniuje. Pasak jo sūnaus Vaclovo, caro laikais protėviai lietuviai buvę ištremti Sibiran. Jų palikuonys apsigyveno Rusijoje ir užmiršę gimtąją kalbą. Pats V. Sevrukas iki 21 m. amžiaus nemokėjęs lietuvių kalbos. Atradęs lietuviškas savo šeimos šaknis, pats apsisprendė būti lietuviu. Būdamas neeiliniu gabumu, V. Sevrukas mokėsi Suovrovo karo mokykloje. Matyt, jau ankstyvoje jaunystėje ėmė reikštis kaip aktyvus žmogus politinėje srityje tokiu būdu, kuris nepatiko kompartijos pareigūnams. Dėlto turėjo sunkumų patekti į augstąją mokyklą. O kai jį buvo priimtas, turėjo ją palikti — buvo pašalintas. Po ilgo laukimo jam pavyko gauti universiteto baigimo diplomą. Kadangi jis specialiai domėjosi marksizmo-leninizmo teorija, ją studijavo, buvo pakviestas dėstyti marksizmo viename Leningrado institute. Sociologinius dalykus, susijusius su marksizmu, V. Sevrukas dėstė "Elfos" įmonėje Vilniuje.

V. Sevruko disidentinė veikla, jo ryšiai su Maskvos disidentais atkreipė saugumiečių dėmesį. 1972 m. jis buvo pradėtas tardyti. Tai procedūra truko dešimt su puse mėnesio. Pagaliau buvo sudaryta byla, kurią nagrinėjo teismas ir nusprendė V. Sevruką uždaryti 7 mėnesiam psichiatrinėje ligoninėje pagal baudžiamojo kodekso 68 paragrafą. Su juo buvo nuteistas ir darbininkas Stasys Jakas, kompartijos narys. Mėnesinės bausmės palietė visą eilę kitų asmenų — apie 40. Jie buvo pašalinti iš kompartijos arba perkelti į žemesnes pareigas.

Išėjęs į laisvę, V. Sevrukas įieškojo galimybių išvykti užsienį. Tokia galimybė atsirado per draugus, išvykusius Izraelin. Siandieną V. Sevrukas džiaugiasi laisve ir planuoja naują gyvenimo kryptį. Sakosi tebesą marksistas, bet kovoja už laisvę visų įstiklinimų žmonių. Dėlto jis paskelbė pasininką nuo lapkričio 14 iki gruodžio 10 d., t. y. Jungtinių Tautų paskelbtos Žmogaus Teisių Dienos. Apie tai AP spaudos agentūra paskelbė gana plačiai informaciją. Esą badaudamas neteko 25 sv. Jis esąs ypač susirūpęs katalikų būkle Lietuvoje, jų persekiojimu.

Mūsų ELTA savo biuletenyje skelbė, kad V. Sevrukas buvo tas žmogus, kuris painformavo Maskvos disidentus apie S. Kudirkos bylą. Tuo keliu informacija turbūt pasiekė ir užsienį. Ji buvo surašyta mašinėlė, kuri buvo laikoma pas St. Jaką. Už tai pastarasis buvęs nubaustas.

Platesnė informacija apie V. Sevruką paskelbė "Mūsų Lietuva" Brazilijoje ir tai 1974 m. rugpjūčio 8 d. Reiškia, V. Sevrukas laisvąjį pasaulį pasiekė žymiai anksčiau. Ten rašoma, kad jis buvo tardomas š.m. gegužės 30 d. Valstybės Saugumo Komiteto. Iykyto toks pasikalbėjimas su tarytojais.

Kodėl jis nesiliaujate veikti prieš tarybinę santvarką? — Jis atsakė:

Man atrodo, kad kiekvieno žmogaus pareiga yra padėti kitam žmogui sunkioje aplinkybėje, juo labiau motinai, kurios sūnus kalinamas už savo politines pažiūras.

O ar seniai jūs pažįstate Kudirkos motiną?

Jinai kaip gyva atsistojo mano vaizduotėje. Su Kudirkos motina suipažinau vieną dieną 1974 m. Moteris, apie 67 m. amžiaus, atrodė energinga, su gyva ir išraiškinga kalba, valstietiška apsišėdžiui (o gal man

Vaclovas Sevrukas pasakoja atsidūręs laisvajame pasaulyje

tais atkreipė saugumiečių dėmesį. 1972 m. jis buvo pradėtas tardyti. Tai procedūra truko dešimt su puse mėnesio. Pagaliau buvo sudaryta byla, kurią nagrinėjo teismas ir nusprendė V. Sevruką uždaryti 7 mėnesiam psichiatrinėje ligoninėje pagal baudžiamojo kodekso 68 paragrafą. Su juo buvo nuteistas ir darbininkas Stasys Jakas, kompartijos narys. Mėnesinės bausmės palietė visą eilę kitų asmenų — apie 40. Jie buvo pašalinti iš kompartijos arba perkelti į žemesnes pareigas.

Išėjęs į laisvę, V. Sevrukas įieškojo galimybių išvykti užsienį. Tokia galimybė atsirado per draugus, išvykusius Izraelin. Siandieną V. Sevrukas džiaugiasi laisve ir planuoja naują gyvenimo kryptį. Sakosi tebesą marksistas, bet kovoja už laisvę visų įstiklinimų žmonių. Dėlto jis paskelbė pasininką nuo lapkričio 14 iki gruodžio 10 d., t. y. Jungtinių Tautų paskelbtos Žmogaus Teisių Dienos. Apie tai AP spaudos agentūra paskelbė gana plačiai informaciją. Esą badaudamas neteko 25 sv. Jis esąs ypač susirūpęs katalikų būkle Lietuvoje, jų persekiojimu.

Mūsų ELTA savo biuletenyje skelbė, kad V. Sevrukas buvo tas žmogus, kuris painformavo Maskvos disidentus apie S. Kudirkos bylą. Tuo keliu informacija turbūt pasiekė ir užsienį. Ji buvo surašyta mašinėlė, kuri buvo laikoma pas St. Jaką. Už tai pastarasis buvęs nubaustas.

Platesnė informacija apie V. Sevruką paskelbė "Mūsų Lietuva" Brazilijoje ir tai 1974 m. rugpjūčio 8 d. Reiškia, V. Sevrukas laisvąjį pasaulį pasiekė žymiai anksčiau. Ten rašoma, kad jis buvo tardomas š.m. gegužės 30 d. Valstybės Saugumo Komiteto. Iykyto toks pasikalbėjimas su tarytojais.

Kodėl jis nesiliaujate veikti prieš tarybinę santvarką? — Jis atsakė:

Man atrodo, kad kiekvieno žmogaus pareiga yra padėti kitam žmogui sunkioje aplinkybėje, juo labiau motinai, kurios sūnus kalinamas už savo politines pažiūras.

O ar seniai jūs pažįstate Kudirkos motiną?

Jinai kaip gyva atsistojo mano vaizduotėje. Su Kudirkos motina suipažinau vieną dieną 1974 m. Moteris, apie 67 m. amžiaus, atrodė energinga, su gyva ir išraiškinga kalba, valstietiška apsišėdžiui (o gal man

ties taip atrodė?). Visa jos išvaizda rodė dvasinę įtampą, ryžtą gelbėti sūnų, bet ne maldavimą, o teisingumo ir veiksmo keliu . . .

Kas teikė jai materialinę pagalbą?

— I tokius klausimus aš neatsakineju jau ir pirmą kartą būdamas policijoje-saugume 1965 m. Jūs tai turėtumėte žinoti.

Stebėtina, kaip jūs atsiduriate vis tame pačiame kovos prieš Tarybų valdžią smaigalyje.

Jūs kaip užkietiję visokių kamantinėjimo būdų žinovai visą laiką bandote pakeisti vieną dalyką kitu. Bandote perkelti ginčo esmę į joms reikalingą pusę, įrodyti Valstybės Saugumo Komiteto išminties absurdiškumą. Jūs galite neskatinti elgtis doroviškai. Tai būtų jums natūralu. Bet dorovės negalima laikyti ir traktuoti kaip valstybinę ar kaip ardumąją veiklą.

Ta paprastą moteriškę, kuri nežino ką daranti, mūsų valstybės priešai nori išnaudoti savo prieštarybiniais tikslams. O jūs bandote padėti suruosti prieštarybinę provokaciją. Ir puikiai visa tai suprantate, jei pats sakėte, kad suprantate visą riziką ir atsakomybę dėl šio poelgio.

Man atrodo, jog būti komunistu reiškia sugėbėti sujungti savyje, ir mąstyme ir darbuose, melą žmonių su išmintimi. Kaip išmintis realizuojasi meloje, taip melas kaupia išmintį . . . O viena iš išminties taisyklių yra — pakeisti kitų pažiūras. Jei mūsų valstybės politikos vadai pamiršo ar net nežino, tai jie nesilaiko Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos. Tada kaip tik jūs, vadų isakymų vykdytojai, elgiatės prieštarybiškai.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PIRMASIS JAV PREZ. G. FORDO IR KANADOS PREMJO P. E. TRUDEAU SUSITIKIMAS Vašingtone nedavė jokių konkrečių nutarimų, išskyrus pakartotinį gerų santykių pabrėžimą ir pažadą dažniau tartis ateityje. Tai, žinoma, liudija gerokai atvėsusius JAV ir Kanados ryšius, kuriem pakenkė jautienos importo suvaržymas, Kanados paskelbtas naftos tiekimo amerikiečiams mažinimas ir jo višiškas sustabdymas 1983 m. Jautienos importo pirmoji suvaržė Kanada, norėdama užtikrinti augštesnės mėsos kainas gyvulių augintojams vietinėje rinkoje. Prez. G. Fordo praneštas panašus kanadiškos jautienos bei kiaušienos importo apribojimas tebuvo neišvengiama reakcija. Didėsės reikšmės yra naftos tiekimo laipsniškas mažinimas, kuris Amerikai buvo paskelbtas tik su vienos dienos išpėjimu, be jokio abipusio pasitarimo. Amerikiečius taipgi suerzino premjero P. E. Trudeau uždėtas \$5.20 miltas kiekvienai į JAV eksportuojamai statinei naftos. Į šį miltą 17 senatorių reagavo specialiu raštu prez. G. Fordui ir valstybės sekr. H. Kissingeriui, reikalaujanti kovoti už miltų panaikinimą ir netgi griebtis atsilyginimo priemonių, jeigu Kanadada nesutiks jo atšaukti. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė miltą teisingai pasaulinėmis naftos kainomis, kurias jau tenka mokėti už Venecuolos naftą, įvežamą Montrealin ir Rytų Kanadon. Ši importą Kanadai diktuoją neturėjimas naftotiekio iš Albertos į Montrealį. Kanados įsivežamas ir amerikiečiams eksportuojamas naftos kiekis yra maždaug tokio paties dydžio. Prez. G. Fordo ir premjero P. E. Trudeau pokalbiuose buvo sutarta stengtis panaikinti mėsos importo bei eksporto suvaržymus, vengti prekybinio karo tarp abiejų kraštų. Spėjama, kad šiemetinis JAV ir Kanados prekybinis balansas pasieks \$40 milijonų. Net 67% viso Kanados eksporto tenka JAV, o iš ten atkeliauja 70% viso importo. Prekybiniame kare labiausiai nukentėjusi Kanada, turinti 10 kartų mažesnę vietinę rinką. Pasitarimuose taipgi buvo pailiastas ir Kanados ginkluotųjų pajėgų nuolatinis mažinimas dėl užšaldyto biudžeto. Premjeras P. E. Trudeau pažadėjo prez. G. Fordui užtikrinti Kanados išsipareigojimų vykdymą Atlanto Sąjungai ir S. Amerikos apsaugai karinio biudžeto padidininu 11,2%.

Su prancūzų kompartijos vadu G. Marchais, valandą pavėlavęs, jis susitiko ne kompartijos būstinėje, kaip buvo skelbta, bet Sovietų Sąjungos ambasadoje. L. Brežnevas taipgi atsisakė apsilankymo sovietų-prancūzų istorinėje parodoje Paryžiuje ir net pietų su prez. V. G. d'Estaingu.

NAUJAS PREMIJERAS

Atsistatydinusi Japonoijos premjerą K. Tanaką liberalioji demokratų partija pakeitė jo pagrindiniu kritiku Takeo Mikiu, 67 metų amžiaus politiku, kuris yra baigęs Kalifornijos universitetą ir politinėje arenoje praleidęs 37 metus. Praėjusią vasarą T. Miki pasitraukė iš vicepremjero pareigų, protestuodamas prieš premjero K. Tanakos naudojimą pirmojo jėgos politikos. Naujasis premjeras T. Miki žada kovoti su infliacija, reformuoti partijos vadų ir parlamento rinkimus. Liberaliąją demokratų partiją sudaro tarpusavyje kovojantį įvairių grupių koalicija, kurioje jos siekia sau naudoti ir politinės jėgos. Net ir T. Miki išrinkimą partijos vadu teko pradėti kompromisiniais tų grupių pasitarimais. Premjeras T. Miki yra idealistinių pažiūrų politikas, kuriam teks siekti susiskaldžiusios partijos vienybės bei jos prestižo atstatymo rinkėjų tarpe.

GRĮŽO PREZIDENTAS

Kipro prez. arkiv. Makarios, kurį sąjungos su Graikija šalininkai bandė nuversti liepos 15 d. sukilimu, grįžo gerokai pasikeitusiu salon. Apie 40% jos teritorijos dabar kontroliuoja Turkijos kariuomenė. Prezidentui arkiv. Makarios ovacijas kėlė 200.000 graikų kilmės kipriečių minia. Savo tartu ilgoką džiūį jis pirmiausia paskelbė visuotinę amnestiją sukilimo dalyviams, pasisakė prieš turkų karių įvykdytą salos padalinimą ir pasiūlė vieną valstybę, kurioje turkai ir graikai turėtų vidinę savivaldą. Sioms mintims, atrodė, pritaria ir Graikijos premjeras K. Karamanlis, su kuriuo prez. arkiv. Makarios buvo sutikęs Atėnuose. Prieš pat prez. arkiv. Makarios sugrįžimą pasklido gandai, kad buvo nužudytas turkų kilmės kipriečių vadovas viceprez. R. Denktasas. Juos betgi tuojau pat paneigė prezidento arkiv. Makarios pavadavusio G. Clerides telefoninis pokalbis su viceprez. R. Danktašu. Prezidento grįžimo diena buvo paskelbta graikų kilmės kipriečių švente. Graikijoje prarastas referendumas 68,2% atmetė monarchiją ir karaliaus Konstantino grįžimą iš Italijos.

PREMIJA A. SACHAROVUI

Cikagos universitetas paskyrė \$5.000 Reinholdo Niebuhr premijas sovietų kritikai A. Sacharovui ir P. Afrikos respublikos kritiku Beyers Naude, pagerbdamas abu kovotojus už žmogaus teises. A. Sacharovui skirtą raštą ir premiją priėmė fizikas P. Litvinovas, šiemet kompartijos išleistas į JAV. Jis pabrėžė, kad A. Sacharovas buvo pasiuntęs specialų raštą į Vladivostoką abiem susitikimo dalyviams — kompartijos vadui L. Brežnevui ir JAV prez. G. Fordui. Tuo raštu A. Sacharovas atkreipė jų dėmesį į naują persekiojimų bangą Sovietų Sąjungoje, daugiausia liečiančią tikinčiuosius. Atrodė, A. Sacharovas turėjo galvoje okupuotą Lietuvą prasidedančius katalikų teismus, apie kuriuos jis jau anksčiau buvo painformavęs užsienį. Jis taipgi pareikalavo, kad L. Brežnevas sumažintų baudmės visiems kalinams, sušvelnintų jiems taikoma režimą ir pagerintų maisto davinį

DU SVECIAI PARYŽIUJE

Paryžiuje pirmą kartą susitiko Kvebeko premjeras R. Bourassa su naujuoju Prancūzijos prez. V. G. d'Estaingu. Šios viešnagės neužteigė net ir sovietų kompartijos vado L. Brežnevo atvykimas beveik tuo pačiu metu. Nors R. Bourassa tėra vienos Kanados provincijos premjeras, prez. V. G. d'Estaing jį pasikvietė į savo ministerių kabineto posėdį. Tokios malonės jis nebuvo suteikęs anksčiau Paryžiuje viešėjusiam Kanados premjerui P. E. Trudeau. Premjeras R. Bourassa iš Paryžiaus parsivežė naują kultūrinę ir ekonominę sutartį, pilną pripažįstančią prancūzų kalbą vienintele oficialia kalba Kvebeke. L. Brežnevas taip pat pasirašė naują prekybos sutartį, kuri metinius prekybos ryšius su sekančiame penkmetyje padidins iki \$2,6 milijono. Atsaukimas dalies numatytų L. Brežnevo pasirodymų sukėlė spėliojimus, kas jis rimtai negaluoja net vizito metu.

Vaclovas Sevrukas, buvęs marksizmo dėstytojas Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje, pasiekęs laisvąjį pasaulį

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
 Skelbimai ruošiamam numerii priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
 Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
 Telefonas 275-4672

"TU SAUGOJAI KATEDRĄ..."

"Tu saugojai katedrą devyniolika metų, o jinai tave saugos per amžius!" Tai žodžiai, kuriais Kauno arkivyskupijos vicedekanas ir Vilkių klebonas kun. Jonas Fabijanskas atsisveikino su buvusiu Kauno arkivyskupijos valdytoju kan. Juozapu Stankevičium jo laidotuvių metu Kaune 1974 m. lapkričio 6 d. Kan. Stankevičius staiga mirė po operacijos Kaune, sulaukęs 71-erių metų amžiaus. Senoji katedra nesutalpino visų žmonių, norėjusių velionii atiduoti paskutinę pagarbą. Katedra skendo gėlėse. Žmonių buvo pilna ir aplinkinėse gatvėse. Žmonės pasakojo, jog senoji katedra nematė tiek daug tikinčiųjų nuo arkiv. Jurgio Matulaičio laidotuvių dienos. Dalyvavo apie 30.000 tikinčiųjų, keturi Lietuvos vyskupai, 280 kunigų iš visos Lietuvos, visi Lietuvos kanauninkai ir prelatai, Kauno kunigų seminarijos vadovybė ir auklėtiniai, Kauno ortodoksų dekanas. Už velionį buvo aukojamos trejos gedulinės Mišios. Pirmąsias Mišias aukėjo vysk. Vincentas Sladkevičius, antrąsias Panevėžio vysk. Romualdas Kriščiūnas. Ju metu apie kan. Stankevičiaus religinę ir pedagoginę veiklą kalbėjo velionies kurso draugas Klaipėdos klebonas kun. Jonas Baikauskas. Jis ypač išskėlė ne lengvas sąlygas, kuriose velionis kūrė vyskupijų valdytojo pareigas. Sumą už velionį Kauno katedroje celebravo Kauno vyskupas pagalbininkas Liudas Povilonis. Jos metu pamokslą pasakė Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. Romualdas Kriščiūnas.

Kan. Juozas Stankevičius buvo gimęs 1903 metais. Kunigu išventintas 1930 m. Buvo teologijos daktaras, gabus pamokslininkas ir jaunimo auklėtojas. Nepriklausomos Lietuvos laikais reikėsi katalikiškoje spaudoje. Buvo religinės minties knygų autorius ir vertėjas, parengė religijos vadovėlių mokymklom. Pokario metais dėstė Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje. 1947 m. buvo paskirtas Kauno arkivyskupijos valdytoju, o nuo 1949 m. valdė ir Vilkaviškio bei Kaišiadorių vyskupijas. Būdamas šiose pareigose dalyvavo antrojoje Vatikano santaryboje. Nuo 1966 m. velionis buvo išėjęs į pensiją ir iki mirties gyveno Kaune. N. A.

VLADUI CHLAMAUSKUI

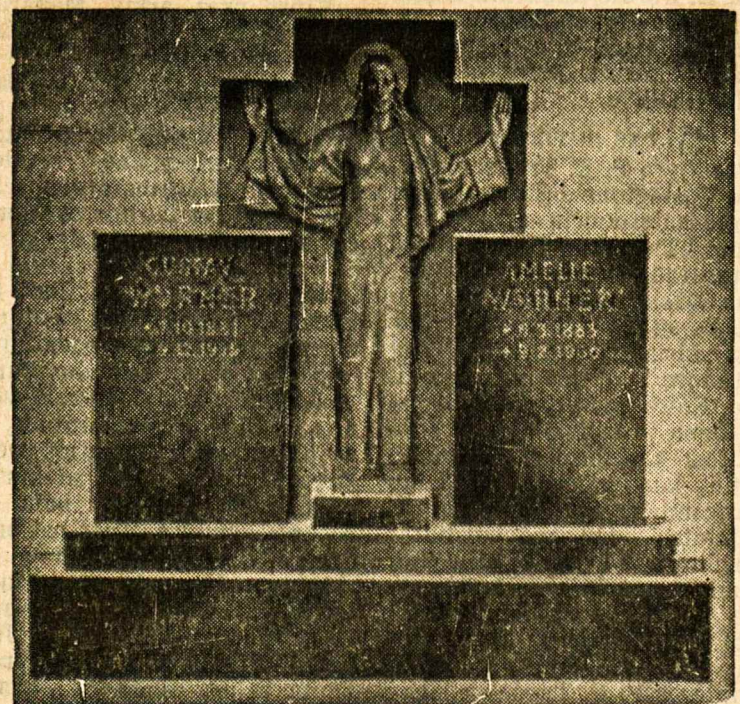
mirus, BRONEI ir RAIMONDUI CHLAMAUSKAMS gilią užuojautą reiškia —

Roma ir Vincentas Juraliai
 Genė ir Ričardas Rutkauskai

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, sūnų STASJ JOKŪBAITĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Marija ir Jurgis Astrauskai
 Bronė Galinienė

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
 Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
 Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • Saldytuvai

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖS
 Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
 Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Šių laiškų autorius yra senyvas žmogus, pergyvenęs šurpuiosius karo ir pokario įvykius Lietuvoje. Laiškai yra rašyti giminiams Vakaruose. Čia jie spausdinami su jų sutikimu.

RED.

Sveikas, Juozapai! Noriu Jums parašyti kiek žinių apie gyvenimo praeitį.

Nuvažiau ketvirtadienį Kelmenį turgu. Susitikau Vladą. Pasakė, kad vakar suareštavo Olesį (Aleksą). Nuėjome Kelmeį į Olesio kvaterą — įdėvė man parsivežti du Olesio garnitūrus. Sauliškas Olesio garnitūrus buvo pas mus paliktas. Ar ką daugiau Vladas paėmė iš Olesio kvateros, nežinau. Tą garnitūrų atsiėmė Vladas. Ar jie dėvėjo tą garnitūrą, ar paliko kur pakavoti, nežinau. Vladas su Feliksų nebegyveno namuose — slapstėsi.

Kai suėgino Papeksny trobesius, mama pėsčia parėjo pas mane ir išbuvo 10 metų. Povilą sulaukė pareinant. Kai nuo Jūsų gavau laišką Feliksų vardą, mama buvo mirusi. Vladas su Feliksų slapstėsi, nakvodavo kražantėse — šie n o kupetose. Feliksas dažnai atėdavo pas mus, nakvodavo ant staldo. Stalदा buvo šiaudais apkištas. Iš vidaus staldo pasidarė skylė, įlisdavo, vėl užtaisydavo ir miego dav o. Dieną stalde prie languko skaitydav o knygas. Kartą pamatė, kad nuo miško ateina milicininkų būrys — daugiau 20. Teodora, paėmusi kibirą nubėgo į stalda į perspėjo. Bet milicininkai perėjo per kiemą, nieko nesakė, nieko neklausė ir nuėjo toliau. Pradžiugom. Kartą Feliksas naktį gulėjo lovoje. Pradėjo šuo lotti ir į duris belsti. Feliksas išbėgo į priėangi, užlindo už durų, manydamas, kad politrukai užpuolė. Pasirodo, tai buvo senūnas, renkas padvadas kareiviam pervežti.

Kartą kur ten Karkleniškuose susitikęs su milicininkais. Bėgantį Feliksą jie suėdė ir paėmė. Vladas išbėgo, pasitaikė arklys, tai raitas pabėgo. Kartą atėjo jaunas vyras kur ten iš Karkleniškių ir pasiteiravo, kaip mes gyvenam. Pasakė, kad Vladas gyvena pas juos. Esąs sveikas ir mums siuntęs gerų dienų. Turis pas jį slėptuvę. Toliau išgirdom, kad anie bijodami pranešė policijai. Policija liepė pasiduoti. Vladas slėptuvėje nusišovęs. Kas kur pakavoj o, nežinau.

Paplauskny gyvena toks muzikantas. Troba ir sklepas (mūriniai) tebera. Tvirtus ir daržinę turbūt pasistatė. Kražantė yra iškasta. Vingių nebėra. Papeksny tiek daug daiktų yra į žemę sukastų. Ir šiandien niekas nežino kur.

Lietuviškas židiny's kalnų papėdėje

Tolimuose Kanados vakaruose pas inžinierių Eduardą ir Rožę Baltrušaičius

G. BREICHMANIENE

1974 m. rugpjūčio 18-26 dienomis Exshaw vietovėje, netoli nuo garsaus kūrortinio miesto Banff, Albertoje, įvyko pirmoji Kanados baltiečių stovykla, kurios tikslas buvo geriau pažinti vieni kitus ir stengtis bendromis jėgomis atkreipti kanadiečių dėmesį į baltiečių kultūrą, skelbti šias tris Europos tautas ištikusį vienodą likimą. Stovyklos metu Banff miesto parke buvo surengti du koncertai, kuriems visos trys tautybės ruošėsi keletą mėnesių. Banff miesto vadovybei nesutikus duoti leidimo oficialiam paradiui, netoli šimto gražaus jaunimo, pasipuošusio tautiniais drabužiais, pasklido po miestelio gatves pasivaikščioti ir pažiūrėti miesto įdomybių. Sutar tu laikui jiems grįžtant į pasirodymo vietą, paskui sekė minia žmonių. Nors ir gausus būrys įvairiomis kalbomis kalbančių turistų ir vietinių gyventojų pripildė parką, lietuvių sulaukti nesitikiėjome, nes Edmontono ir Kalgario lietuvių kolonijos gana toli, o koncertai vyko savaitės viduryje, kai visi dirba.

Stebėtojų būrelis

Nedidelis būrelis mūsų stebėjome dainuojančias estaites, šokančius lietuvius, latvius ir kalbėjome tarp savęs lietuviškai. Pastebėjau, kad netrukus mūsų būrys pradėjo didėti: štai jauna pora iš Čikagos keliauja po gražiuosius Kanados kalnus ir apsisistojo čia keletui dienų. Jie įdėmiai seka programą. Prisi jungia netoliesė sėdėjęs žemaitis. Jis po pirmojo pasaulinio karo atvyko į Kanadą ir dabar turi netoliese gyvulių ūkį. Su mumis jis kalba senoviška lietuvių kalba, pasididžiudamas, kad nors ir vienas gyvena, atsiškyręs nuo lietuvių, bet lietuviškai dar neužmiršo. Jis čia atvežė savo žmoną ir jos seserį pavarasotai. Savo vokiečių kilmės žmonai vis aiškina angliškai: "Na, tik pažūrėk. Ar aš tau nesakiau, kad lietuviškaitės pačios

gražiausios merginos. Jos ir pasididžiūjos gražiausiai — atrodo kaip princesės." Žmona priitaria jam galvos linktelėjimu ir savo vyro mintis jau vokiečių kalba perduoda seseriai, pas ją besilankančiai iš Vokietijos. Po kiek laiko prie mūsų prieina dar viena kanadietė, ištėkėjusi už lietuvių ir jau šiek tiek kalbanti lietuviškai. Jie Banff miestelyje turi suvenyrų krautuvę.

Ir mes esame lietuviai . . .

Greitai prabėga dvi valandos. Duodame paskutinius nurodymus "Gyvataro" šokėjams, kada ir iš kur išvyksime į stovyklą, nes jie dar nori šiek tiek pasivaikščinėti Banffe ir nusipirkti suvenyrų. Kai jau parkas beveik ištuštėjo, o mes pradėjome krauti savo daiktus į autobusą, pastebėjome vyresnio amžiaus porą, į mus bežiurindį ir besišypsantią. Pagaliau ir jie prieina prie mūsų. "Ir mes esame lietuviai. Aš esu Eduardas Baltrušaitis, o čia mano žmona Rožė. Mes gyvename netoliese nuo jūsų stovyklos ir jau žinojome apie jus." Jie dar pasidžiaugia maty tu koncertu ir, pažadėję mus aplankyti, atsisveikina.

Paskutinį stovyklos vakarą, atėję vakarinei programai į pagrindinį stovyklos pastatą, sutinkame juos tokius pat malonius besišypsantičius. Jie tikėjosi ir šį vakarą pamatyti visą programą, bet, deja, ji skirta jaunimui, o šie užbaigdami stovyklą, daugiausia paberia aktualių, kurias perduoda labai taikliai ir įdomiai. Dabar turime laiko geriau susipažinti su mus aplankiusiais p.p. Baltrušaičiais. Jie atsiprašo, kad gal ne viską gali gerai lietuviškai išreikšti, nes yra jau trečios kartos lietuviai, daug laiko praleidę be lietuvių, daug vietovių apkeiliaję. Įteikia man savo vizitinę kortelę: "E. J. Baltrušaitis, P. Eng. Oil and Gas Consultant". Pasidžiaugiam visi, kad pavarė tokia gryna lietuviška išlaikytą. "Ne tik mes, bet ir

LAISKAS IS OKUPOOTOS LIETUVOS**Vieni slapstėsi, kiti gaudė**

Partizanai žemaitijoje • "Laisvė" balsuoti • Neleido aplankyti kalinio • Šnipų sraše

Mūsų apylinkėse buvo toks partizanų Jankauskas. Niekaip policija negalėjo jo sugauti. Jo brolis buvo Amerikoje. Nuvažiuo komunistai į Ameriką, papirk jo brolį, kad parvažiuotų į Lietuvą ir padėtų suimti tą brolį. Parvažiuo į Lietuvą, surado tą brolį. Brolis nesidavė perkalbamas, kad pasiduotų. Persėvė. Partizanas buvo ginkluotas, bet į brolį atgal nesėvė. Persėvomas nebuvo mirtinas. Partizanas bėgo. Pasitaikė arklys, tai bėgo raitas. Buvo sniego, tai kraujo lašai rodė kelią. Nujojės iki slėptuvės paleido arkli. Arklys toli nenuėjo. Atsi viję policininkai įlėkė į kambary, pradėjo reikalauti, kur žmogus paslėpė. Pabūgęs savininkas išdavė, kad yra stalde slėptuvė. Suėję į stalda, reikalavo, kad pasiduotų. Slėptuvėje buvo vyras, moteris ir dar trečias atbėgęs sužeistas. Visi trys slėptuvėje nusišovė. Slėptuvė buvo po stalu prie pat vieškelio iš Užvenčio į Vaiguvą. Įlindimas į slėptuvę — po karvės nosim. Įlindė šienų apsidėdavo. Tame kaime gyveno biednas senas žmogelis. Nebuvo jokio įtarimo, kad galėtų būti slėptuvė prie pat vieškelio. Tą brolį brolžūdį turbūt į Ameriką nebesileido. Davė Lietuvį kur nors augsto pareigūno vietą. Kažin ar labai smagu yra gyventi nužudžius brolį?

Pas mus senesniai buvo vadina rinkimai. Tai yra tokia komunistinė propaganda. Ir visi kandidatai ne renkami, bet komunistų paskirti — komunistai. Balsuoti yra duodamas vienas kandidatas. Kaip gali žmogus iš vieno išrinkti? Kad būtų du ar trys. Sako balsavimai slapti, bet kiekvieną balsuotoją, atėjus balsuoti, registruoja kolūkiečiai. Jei neateisi balsuoti, tai patys imes. Turi balsuoti tarnautojai, fabriko darbininkai — neateisi balsuoti, tai darbo neteksi. Sako, kad pas mus darbo žmonės patys valdosi. Yra ten įrašyti ir kiaulių šėrikai, ir karvių melžėjai, ir traktoristai. Tai vis dėl akių. Visa tvarka eina iš Maskvos.

Pas mus gydo veltui, bet jei rimtesnė liga, neišgyvi veltui. Tikėjimas laisvas, bet jei mokytų pamatyti bažnyčioj, tuojau vietos netektų. Ir jei kieno vaikas neįsirašys į pionierius, taip pat liks be vietos. Jei kunigas vaikus bažnyčioj pamoky tu poterių ir priimtų Mišiom patarnauti ar procesijoje eiti apie kažką, tampytų po teismus. Jei

neįstojai į komjaunimą, tai į augstesnę mokyklą nepriims. Jei komjaunuolis ateitum į bažnyčią per tėvo ar motinos laidotuves, tai tuojau būtum pašalintas iš tarnybos. Kiek yra mokinių mokykloj, visi turi nupirkti po knygą ne sau, bet draugui. Nežinau kokiam draugui nupirksi knygą ir nuo kokio pats gausi. Tos knygos tarybų valdžia giria, visas kitas valdžias peikia. Visur darbininkai išnaudojami, apipiešiami. Visi visur laimingi, kur išikūrusi tarybinė santvarka. Kad Kudirka gavo dešimt metų kalėjimo, tai mūsų laikraščiuose niekur nėra parašyta, nei paminėta mūsų radijo, televizijos programose. Laikraščiuose viskas giriama, kas tarybiška, ir peikiama, kas kitose šalyse. Pas mus laisvas ir pieno pristatymas į pienines. Bet jei nueisi kokių reikalų pas pirmininką, klausia, ar veži pieną į pieninę. Jei ne, nepriims.

Kai Olesį areštavo, uždarė Raseiniuose į kalėjimą, visi broliai bijo važiuoti. Aš su Mama (Olesio mama) važiuavom, vežėm maisto ir norėjom aplankyti. Dasi klausėm, kur tas kalėjimas. Sargybinių paklausėm, sakydami, kad motina nori areštuotąjį aplankyti. Atsakė: atnešit leidimą nuo to, kas jį uždarė. Paklausėm kitą. Pasakė, kad reikia leidimą gauti iš saugumo. Tarnautojas įvedė koridoriais į kambarį. Besėdį keturi raudonomis kepurėmis. Kambarys prirūkytas. Pasakiau, kad motina nori aplankyti areštuotąjį. Rusiškai paklausė, ar tą iš Kelmės. Neklausė nė pavadės, atsakė, kad negalima. Taip nakčia ir parvažiuavom nepamatę. Kur jį padėjo daugiau jokių žinių nėra.

Įvažiuo į kiemą kareivis raudona kepure su dviračiu, pasisveikino, pasakė, kad yra pasilikusių vokiečių kareivių ir mūsų pabėgusių. Jei kur juos pamatysite ar sužinosite, praneškite man. Mes juos sutvarkysim. Pasakiau, jei kur pamatysim, pranešim. Nusivedė mane pas kaimyną, kur jie buvo sustoję. Pradėjo rašyti ir klausinėti, kiek turiu metų, žemės, kiek gyvulių, kiek šeimynos, kur kas ką dirba. Nebežinau kaip sakyti. Ir teisybė sakau ir meluoju. Pamačiau, kad papuoliau. Surašė, liepė pasirašyti. Kai pradėjo skaityti, man ir akys pabalo: aš turiu visur viską sažti, sužinoti kur kas slepiasi (daug buvo pa-

kad gavo įsakymą, išvažiuo toliau. Ir taip visą mėnesį kas trečiądienį turėjau vaikščioti į Užventį tardymui kur ką sužinojau. Kartą pasakė: kai nueisi sekmadienį į bažnyčią, klausyk ką klebonas sakys per pamokslą. Atėjęs praneši. Turbūt kas pranešė kunigui, kad tik paskaitė Evangeliją, o pamokslas ne žodžio nesakė, kad kartais neišsirtartų koki žodį apie valdžią. Nei plaukų bekirpau ir barzda apžėlė. Eidavau kaip miegodamas. Kartą pasakė viršininkas: nebūtumei dar taip senas, bet palikai toks ištižęs. Išrašė iš tu srašų. Tai buvo didelė laimė, ir šiandien tebesu gyvas.

Stasys

1974 m. liepos 21 d.

Pranešame, kad lapkričio 28 dieną mirė

a.a. profesorius dr. Juozas Brazaitis,

buvęs laikinosios Lietuvos vyriausybės švietimo ministeris, ejęs ministerio pirmininko pareigas, buvęs aktyvus VLIKo bendradarbis nuo jo įsteigimo Lietuvoje, buvęs VLIKo vykdomosios tarybos, informacijos tarnybos, užsienio reikalų tarnybos valdytojas, "Darbininko" redaktorius, Lietuvos Laisvės Komiteto narys, Lietuvių Fronto Bičiulių lyderis, didis Lietuvos laisvės kovotojas.

Pranešdami šią liūdną žinią lietuvių visuomenei, velionies dukrai MARIJAI ir sūnui KAZIUI, giminiams bei artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą ir liūdesio skausmu dalinamės —

Lietuvių Fronto Bičiulių vyriausioji taryba

Didžiajam Kovotojui
 už Lietuvos laisvę

a.a. prof. JUOZUI BRAZAIČIUI

mirus, Velionies dukrą MARIJĄ ir šeimą, gimines
 bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Lietuvių Fronto Bičiulių
 JAV ir Kanados centro valdyba

P A D Ė K A

Didžiai gerbiame kunigams pranciškonams, klebonui kun. P. Ažubaliui, šv. Mišių ir gėlių aukotojams, karsto nešėjams ir visiems, dalyvavusiems mūsų motinos

Veronikos Jurienės

laidotuvių, nuoširdžiai dėkojame.

Nuliūdę: dukterys Emilija, Stefanija,
 Halina (Kanadoje) ir
 sūnus Teodoras (Lietuvoje)

LŠST centro valdybos nariai ms: Toronto Vlodo Pūtvio šaulių kuopos ilgamečiame pirm. STASIUI JOKŪBAIČIUI ir M. JOKŪBAITIENEI, kuopos moterų vadovei, dukrai DANAI, jo mielai mamytei

a.a. Rozalijai Jokūbaitienei

Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia ir
 sykiu liūdi visa

Toronto Vlodo Pūtvio šaulių kuopa

A + A**STASEI BASTIENEI**

mirus, jos vyrui PRANUI BASČIUI reikiu nuoširdžią užuojautą —

J. Galbuogis,
 D. Britanija

Mūsų kredito unijos nariui

a + a Simonui Mozūraičiui

mirus, jo žmonai SALOMEJAI, sūnui JUOZUI, giminiams ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mūsų kredito unijos nariui

a + a Kaziui Verbickui

mirus, jo dukterims ANELEI, ADELEI, JULEI, ELENAI, sūnams JURGIUI, KAZIUI, ANTANUI, giminiams ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

JOHN'S ELECTRIC

APPLIANCES and SERVICE

343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646

Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95

Skalbimo mašinos ir džiovintuvai nuo \$55.95. Pataisyti ir pilnai garantuoti. • Važiuojame taisyti ir į namus.

• Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reikmenis.

• Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.

Perkame — parduodame — mainome

Lietuvių skautų suvažiavimas Hamiltone 1974. XI. 2-3 d.d.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Šneka, bet tiesos nesako

Bolševikinė propaganda yra būdinga tuo, kad ji nuolat kartoja tik pusę tiesos. Antrąją tiesos pusę bolševikai nutyli arba, jeigu neįmanoma nutylėti, ją iškreipia. Gi kur neįmanoma iškreipti, meluoja išsiužose.

Paimkim kelis pavyzdžius. Vienas jų yra nuolat bolševikų trimituojama Pirčiupio tragedija. Ji skelbiama užmaskavimui rusų bolševikų lietuvių tautai padarytų baisių tragedijų. Čia bolševikai kiekvienam pirštu rodo: "Žiūrėkit, faštiniai žvėrys iššaudė visą kaimą". O kad bolševikai išnaikino šimtus kaimų ir žmones išvežė į Sibiro vergų stovyklas mirčiai — tyl.

Stabtelkim ties Pirčiupiu

Praėjusio karo metu vokiečiai naciai šį kaimą sudegino, o gyventojus iššaudė. Tai vokiškosios barbarijos aukos. Tačiau bolševikai, nutylėdami rusiškąją barbariją, nutyli ir antrąją tiesos pusę, būtent tai, kad vokiečius ties Pirčiupio kaimu užpuolė bolševikiniai partizanai, kurie vokiečius pašaudė ir pabėgo. Įsiutę vokiečiai šoko naikinti kaimą. Partizanai vokiečius galėjo užpulti miške, galėjo užpulti laukuose, bet ne ties kaimu. Juk partizanai žinojo vokiečių grąsinimus. Bet argi bolševikams svarbu lietuviškas kaimas? Jie nušlavė ne tiek lietuvišką kaimą. Yra net manoma, kad ties Pirčiupio kaimu bolševikinių partizanų įvykdytas vokiečių užpuolimas buvo vadovaujamas kaikiurių žinomų dabartinės Lietuvos komunistinių veikėjų. Taigi, per bolševikinių partizanų žioplumą ir iš viso su nieku nesiskaitymą buvo išuždytas visas kaimas nekaltų žmonių. Prie dabartinės Pirčiupio tragedijos atminti statusos bolševikai turėtų pristatyti ir bolševikinių partizanų su įremtu į tą statulą rusišką automatinį šautuvą. Tada Pirčiupio tragedijoje atsispindėtų abidvi lietuvių tautai atneštos barbarijos — rusiškoji ir vokiškoji.

Klyksmai nedatekliuose

Imkime kitą pavyzdį. Bolševikai nuolat trimituoja apie statybas, dešimtis kartų fotografuoja tą patį pastatą, išilgai ir skersai rodo pastatytą kolchozinį kaimą, bet nerado, kad sugriovė atsikuriantį Lietuvos kaimą, kad supūdė gražias ūkininkų sodybas ir pavertė jas lūšomis, kuriose dar ir šandien gyvena lietuvis kolchozininkas — dvidešimtojo amžiaus baudžiaininkas. Nežiūrint tų nepabaijamų bolševikinių šauksmų apie pažangą, apie statybas, apie žemės ūkio klestėjimą, bolševikai perka rūgius ir kviečius pas "badaujančius" (anot jų) amerikiečius, australiečius, kanadiečius, o nuvykusiems į Lietuvą turistams neleidžia aplankyti savo tėviškių, nes bijo parodyti klaidias lūšnas.

Dar viena pustiesė

"Gimtasis Kraštas" š. m. 39 nr. rašo apie Kuboje gyvenančius lietuvius. Straipsnis baigiamas šitokia propagandine, bolševikinio stiliaus pustiesė: "Taip buržuazijos valdymo metais buvo blaškomi po marga pasaulį Lietuvos darbo žmonės, kurie svetur, toli nuo gimtojo krašto, tikėjosi rasti laimę. Dabar, kai laimės žiburiai sužibo ir Tarybų Lietuvoje, ir socialistinėje Kuboje, laimės jieskoti svetur nereikia". Čia sakoma, kad buvo blaškomi lietuviai anais laikais — jų vadinamos buržuazijos laikais, bet nutyli apie tai, "kai laimės žiburiai sužibo tarybinėje Lietuvoje", ištisi lietuviški kaimai buvo deportuoti ir išblaškyti Sibiro taigose, išmėtytose vergų stovyklose. Ne laimės jieskoti tie nelaimingieji važiuo, bet gyvulinuose vagonuose, alkani ir ištroškę, enkavedistų lydimi, buvo nesugrįžtamai išvežti. Iš nepriklausomos Lietuvos važiuo pavieniai asmenys (ne ištisi kaimai), važiuo savanoriškai, nedaužomi šautuvų buožėmis. Tuo tarpu bolševikai grūstė išgrūdą daug daugiau lie-

tuvių, negu jų emigravo per ištisus šimtmečius, o dar ir šandien nedideliu skaičiumi gyvųjų neleidžiama grįžti į tėvų žemę iš šaltojo Sibiro.

Dainininkai ir Maskva

Stai prieš mane ant stalo guli "Gimtasis Kraštas" 41 nr., kuriame aprašytas sol. E. Kaniavos (iš Lietuvos) apsilankymas Australijoje. Kaniava Australijoje išbuvo net pusantro mėnesio. Bolševikiniu mastu tai labai ilgas laikas, imanomas tik patikimiems žmonėms. Per tą laiką kairioji Australijos valdžia pripažino Lietuvos okupaciją. Esu tikras, kad niekas iš lietuvių neturi nieko prieš lietuvių dainininką, atvežusį pluoštą lietuviškų dainų, išskyrus tas igrisusias svetimybės — "figarus", "otelus" ir pan.

Keistoji pusė išvirsta tik tuo atveju, kai tie dainininkai pasako atvykę stiprinti lietuviybės tremtyje. Tikslas labai viliojantis, bet šitas aiškinimas įtikina tikais tuščia galvius. Juk ar gali protaujantis lietuvis tikėti, kad Maskvai rūpi išlaikyti lietuvių tremtyje? Absurdas! Didžiausias Maskvos rūpestis yra lietuvių susirinti, bet ne išlaikyti. Gi kiekvienas dainininkas atvyksta į Vakarus tiksliai su Maskvos žinia. Daug neaiškinant, šitų keilionių tikslas yra kitas, nes, kaip paprastai, bolševikai tepasako pusę teisybės.

Lietuviška požiūriu

Zvelgiant grynai lietuvišku požiūriu, tenka pasakyti, kad dainomis ir klumpakojais lietuviybės tremtyje neišlaikysime. Šie dalykai tėra priedai, bet ne esmė. Šandien lietuviškos dainos labiausiai reikia ne Vakaruose (kur yra liet. dainininkai ir chorai), bet Rytuose. Nevienas lietuvis būtų nudžiūgęs, jeigu būtų išgirdęs, kad Kaniava pusantro mėnesio praleido kon-

certuodamas Sibiro lietuviams, Seinu-Suvalkų krašte arba su dainomis lankė Gudijai priskirtų sričių lietuvių. Stai kur solistas Kaniava ir kiti Lietuvos menininkai turite vykti ir stiprinti lietuviybę, jeigu jūs esate tikri lietuviai, o ne maskvinės propagandos geras apmokami tarnautojai. Šitam lietuviybės darbe nereikės, kaip tam V. Simkui (žiūr. G. K. nr. 41, p. 4) jieskoti "kovotojų su vėjo malūnais" ir koneveikti savo brolius — rusiškojo komunizmo aukas. Šioje vietoje tenka prisiminti, kaip nesenai spaudoje buvo aprašyta, jog grupelė panašių "vėjo malūnininkų" Melbourne, Australijoje, pašalino iš lietuvių namų pagrindinės salės kuklų lietuvišką paminklėlį su lietuviškos žemės žiupsneliu. Tai irgi nesusipratėlių pasitarinimas "rijikams tautos mūsų" — kaip sako V. Kudirka.

Surado ką dovanoti

Jau minėtam "GK" Kaniava sako: "Melburne M. K. Ciurlionio diskusijų klubas, į kurį įeina įvairaus amžiaus ir įvairių profesijų žmonės, man perdavė atvežti Lietuvon du japonų dailininkų paveikslus".

Ne lietuviškus tremties menininkų paveikslus, ne lietuviškas knygas, ne su lietuvių susijusia medžiaga, bet japonų paveikslus. Nežinau nei dienos, nei valandos kokios mintys gali užklysti ir kokius šuolius gali padaryti tremtyje prasikūrę žmonės. Šandien japonai, rytoj — rusai, o savi kūriniai pasuolėse pelių lizdus puošia. Jų vaikai lietuviškai nei bū, nei bė ne-supranta, o tėvai Maskvos bokštus skaičiuoja — iš tolo kol kas...

Susumuojant

Susumuojant visa, kas šiame straipsnyje labai trumpai ir (Nukelta į 7-tą psl.)

A. a. JULIUS SMETONA

Du žymūs veikėjai — prof. Juozas Brazaitis ir adv. Julius Smetona mirė JAV-se tą pačią dieną, būtent, 1974 m. lapkričio 28 d. Pirmasis mirė So Orange, N.J., 5 v.p.p., antrasis — Klevelande 2 v.p.p. Vienas ir kitas buvo pakirsti širdies smūgio. Apie prof. J. Brazaitį miri bei laidotuves buvo rašyta "TŽ" 49 nr. Apie jį išėjvijos spaudoje gana apstu informacijų. Mažiau žinių matyti apie velionį J. Smetoną.

Velionis buvo gimęs 1913 m. vasario 17 d. Vilniuje. Jėzuitų gimnaziją baigė Kaune 1930 m. VD universitetą baigė 1935 m. ir buvo pakviestas jaun. civilinės teisės katedros asistentu. Karinę prievolę atliko karo mokykloje 1936-1937 ir gavo jaun. leitenanto laipsnį. Teisių studijas gilinio Paryžiuje 1937-1939 m. Atvykęs į JAV-tes, studijavo teisę Klevelando Western Reserve universitete ir gavo advokato teises. Šalia profesinės veiklos, reikišėsi ir visuomeniniame lietuvių gyvenime, ypač tautinės srovės organizacijose. Nesvetima buvo jam ir spauda. Lietuvoje bendradarbiavo tautinės srovės laikraščiuose bei žurnaluose. Išėjvijoje gyvendamas rašė ne tik tautinės srovės laikraščiuose, bet ir "Naujienose". Taip pat bandė reikštis ir amerikiečių spaudoje. Visur jis gynė radikaliąją

poziciją, nepripažino jokių kompromisų.

Velionis palaidotas lapkričio 30 d. iš Sv. Jurgio šventovės, dalyvaujant gausiam tautiečių būriui. Paliko liūdinčią šeimą: žmoną Birutę (Nasvytę) ir tris sūnus.

A. a. Julius Smetona, buvusio nepriklausomos Lietuvos prezidento sūnus

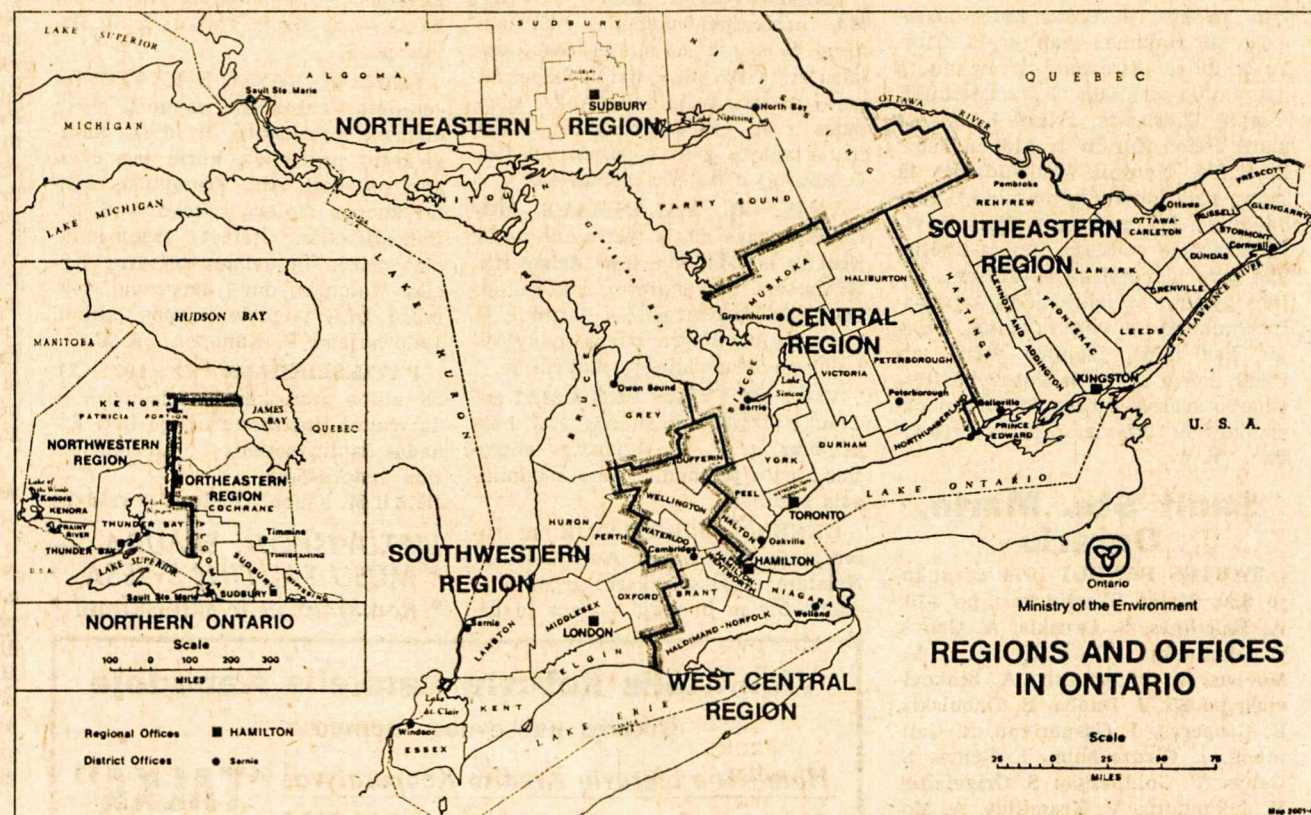
Sima Kudirką Niujorke pasitiko VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas ir Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas

DEIMANTAI URMO KAINA — apsauga prieš infliaciją.

Investuokite penkis dolerius ir gausite mūsų brošiūrą, kurioje nurodyta kaip saugiai galima investuoti. Rašykite:

FIFTY-EIGHT FACET DIAMOND CORPORATION
1111 Finch Avenue West, Suite 158,
Downsview, Ont., Canada M3J 2E6

Ontario aplinka - vietinis reikalas

Šešios naujos regijoninės įstaigos geriau aptarnaus atskiras vietas

Mūsų dydžio provincijoje reikia dviejų dienų kelionės automobiliu nuo vieno krašto iki kito. Provincija yra tokia didelė, tokia plati. Aplinkos apsauga tokio masto plote yra vienas sudėtingiausių Ontario vyriausybės uždavinių.

Daugelį metų tvarkėm reikalus iš Toronto, dirbdami labai toli nuo jūsų.

Dabar bus kitaip. Aplinkos ministerija ateina pas jus.

Aplinkos apsauga dabar rūpinasi šešios regijoninės įstaigos visoje provincijoje. Be to, yra

23 rajoninės įstaigos, kurios budri akimi seka aplinkos tarnybas — ore, sausumoje ir vandenyje. Kiekvienas regijonas turi direktorių, kurio vienintelė pareiga — rūpintis tik to specifinio Ontario ploto gamtos apsauga.

Visi regijoniniai direktoriai yra patyrę profesionalai, daugelį metų dirbę aplinkos apsaugos reikalų tvarkyme. Jie susipažįsta su savo regijonų aplinkos poreikiais, vykdydami naują Ontario provincijos planą — rūpintis aplinkos apsauga vietoje.

The New Ontario Ministry of the Environment

The Hon. William G. Newman
Minister
Everett Biggs
Deputy Minister

Regional offices are located in:
Thunder Bay, Sudbury,
Kingston, London, Don Mills
and Stoney Creek.

PIRMIEJI LIETUVOS AGRONOMAI

P. LELIS

Šiais metais suėjo 50 metų nuo Zemės ūkio Akademijos įsteigimo Dotnuvoje. Ši sukaktis buvo atitinkamai paminėta Kanadoje ir Amerikoje. Apie Akademijos įsteigimą, mokslo linkmę ir mokomąjį personalą plačiau parašė jos auklėtinis agr. dr. B. Povilaitis 1974 m. "T. Žiburių" 38 ir 39 nr. Pirmuosius nepriklausomos Lietuvos agronomus išleido ne Akademia, bet prieš ją veikęs Zemės ūkio Technikumas, kuris Akademijos sukakties proga mažai buvo prisimintas. Z. ū. Technikumas veikė nuo 1920 iki 1927 m. ir per tą laiką išleido 139 agronomus, 65 miškininkus ir 43 kultūrtechnikus. Z. ū. Akademija veikė nuo 1924. X iki 1944. VII. Per 20 metų išleido 178 diplomuotus agronomus, iš kurių tik trys gavo daktaro laipsnius (L. E.). Akademia tebeveikia ir šandien, bet jau kitose sąlygose ir priklausomai nuo Maskvos.

Pirmieji Lietuvos žemės ūkio pionieriai buvo Z. ū. Technikumo auklėtiniai. Jie užpildė tuo metu labai trūkstantis žemės ūkiui specialistų kadrus apskrityse, Zemės ūkio Rūmuose ir ž. ū. kooperatyvuose. Jie užėmė apskričių agronomų, žemesniųjų ž. ū. mokyklų vedėjų, apygardų agronomų, sodininkystės, linų auginimo ir kitokias vietas.

Pirmoji Technikumo agronomų laida išleista 1923 m. Savo š.m. išleistoje atsiminimų knygoje "Lietuvos keliu" plačiau aprašiau Z. ū. Technikumą ir Akademijos įsteigimą. Ten paminėjau pirmosios Technikumo laidos agronomų pavardes, bet po 50 metų negalėjau visų prisiminti ir kelias pavardes praleidau. Nesenai išėjusioje iš spaudos Stepono Kolupailos monografijoje yra įdėtas toks raštas su parašais: "Mes Zemės ūkio Technikumo mokytojai ir pirmos laidos abiturientai, prižadami dalyvauti antros laidos iškilmėse Dotnuvoje 1924 m." (Kolupaila buvo Technikumo mokytojas; jis ten visokias pramogas organizuodavo). Iš viso pirmoje laidoje buvo 15 agronomų, būtent: P. Augustis, J. Berčiūnas, J. Klevečka, J. Knipavičius, V. Martinaitis, K. Petrauskas, V. Putvinskis, J. Rimdžius, Z. Ruseckas, J. Sadūnas, R. Smailys, P. Svaldenis, D. Siurina, V. Tallat-Kelpšas ir J. Začekis. Su jais gyvenome viename bendrabutyje. Iš jų tebegyvena Berčiūnas ir Sadūnas — Čikagoje, Siurina — Tillsnburge, Klevečka (Klevaitis) mirė Čikagoje, Putvinskis (Saulių S'gus įsteigė sūnus) mirė Sibire, Svaldenis (buv. st. seimo narys) mirė apie 1925 m. Kitų likimo nežinau.

INFLIACIJA IR LIETUVŲŠKOJI VEIKLA

AL. GIMANTAS

Ekonominio gyvenimo riedėjimas pakalnėn, bent Jungtinėse Valstybėse, tampa svarbiu ir reikšmingu veiksniu, žinoma, pačia neigiamiausia prasme. To nemalonius reiškinio nėra nepaliesta ir amerikiečių lietuvių bendruomenė, kuri paprastai laikoma stipriausia ir reikšmingiausiu organizaciniu vienetu už Lietuvos ribų.

Pirmieji nesklandumai, kylą iš ekonominio netikrumo, jau galim įžiūrėti bendrinės veiklos svyravimų grandinėje. Štai, visuomenėje pradėjo kursuoti gana garsūs gandai, kad ir Lietuvių Fondo investicijos, bent popieriuje, gerokai apkarpytos vykstančios infliacijos. Kada toji padėtis pasikeis, pasuks gerojį pusę, kas žino? Viena tik aišku ir labai apgailestina, kad Fondas nepajėgęs taip gausiai remti lietuviškosios veiklos, kaip ligi šiol. Nesąmonė kaltinti Fondo finansų vairotojus, nes ne nuo jų priklauso krašto ekonominio gyvenimo raida. Nereikėtų pamiršti, kad bent iki šiol konservatyvios investicijos akcijų biržoje buvo reliatyviai saugios ir pelningos. Ir jei viskas gana staigiai pasisuko nepageidaujama kryptimi, tai jau

daugiau nelemtis, bet nebūtinai neįprastumas vienu ar kitu finansinių patarėjų.

Aplamai tautiečiai pradėjo giliau analizuoti savąsias pajamas ir išlaidas. Savotiškon plėtimu dabar atsistoja ir įvairių mūsų kultūriniai ar labdariniai renginiai. Štai, vienoje nemažoje lietuvių gyvenamoje vietoje du šeštadienius iš eilės vyko lietuviškos vestuvės. Populiarios ir lietuviškame gyvenime veiklos šeimos turi daug pažįstamų, bičiulių, artimųjų. Nenuostabu, kad į abi vestuves puotas sugužėjo arti 600 tautiečių. Daug kam teko dalyvauti abiejų šeštadienių iškilmėse. Jei tai paverstume skaičių kalba, pamatysime, kad dalyvavimas vienai porai vienoje vestuvėse atsiejo maždaug tarp \$20—\$30. Be to, neužmirštinos moterų sukucenos, gal net ir specialios sukucinės. Ir kai trečiąjį šeštadienį toje pačioje vietoje įvyko tikrai vertingas ir neeilinis dailiojo žodžio bei dainos vakaras, sutraukė vos šimtinę žiūrovų. Rengėjai turėjo nemažą nuostolį. Tai rodo, kad tautiečiams pradėjus žymiai daugiau dėmesio kreipti į išlaidas, daug kas pradeda iš anksto planuoti, kada ir kur eis, kiek pinigų išleis. Socialiniai įsipareigojimai minėtų vestuvių sutrukdė dalyvavimą kultūriniame renginyje. Todėl tektų laukti, jog įvairūs mūsų renginiai būtų taip planuojami, kad nesikirstų su didesnėmis vestuvėmis ar kolonijos gyvenime ryškėmis, grynai socialinio pobūdžio įvykiu. Tuo atveju nukentės ne privatus, o bendruomeniniai renginiai. Tai realybė, su kuria nesiskaityti būtų naivu, o kairėda ir nuostolinga.

Taigi, finansinė padėtis mūsų šeimose vertia susispausti, nes kylančios išlaidos riboja asmeninius biudžetus. Tenka žvalgytis, kur ir kokioje srityje imanoma sutaupyti, "nukirpti", atidėti, atsikvėpti. Ši tendencija ryškėja kasdien ir turbūt liks mūsų gyvenimo dalimi ilgesnį laiką.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

PARDUODAME LIETUVISKUS sūrus, estiška duona. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

SENDAIKIŲ TURGAVIETĖS

“Tiesa” 268 nr. paskelbė savotiškai skambančių sendaikčių turgaviečių naujas taisykles. Jose pardavinėjami įvairūs vartoti reikmenys. Tokia prekyba leidžiama tik kartą į savaitę: didžiuosiose miestuose — šeštadieniais, rajonų centruose — turgaus dieną. Pranešimas skelbia: “Taisyklėse nurodoma, kad pardavinėti leidžiama tik naudotus asmeninio garderobo daiktus, kultūrinius buitinius bei ūkinius reikmenis. Amatininkų dirbinius leidžiama pardavinėti, tik turint finansų įstaigos pažymėjimą. Galima prekiauti tik nurodytoje turgavietėje ir tik tais savo gamybos dirbiniais, kurie nurodyti pažymėjime. Šiuos daiktus turi t-e-s-e pardavinėti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus asmenys. Sendaikčių turgavietėse draudžiama pardavinėti valstybinės ir kooperatinės pramonės pagamintas medžiagas bei žaliavas, šaunamuosius ir šaltuosius ginklus, taip pat kitus karinius reikmenis, naujus daiktus (mūsų šalies ir importinius), naują uniforminę aprangą, taip pat baltinius su įstaigų, organizacijų arba įmonių ženklais, religinio kulto reikmenis, lengvuosius motociklus su priekabomis...” Atrodo, šiomis taisyklėmis norima sustabdyti plačią turgavietėse paplitusią spekuliaciją medžiagomis bei gaminiams, kurių trūksta krautuose. Už taisyklių laužymą numatyta 10 rublių bauda, taikoma tik tais atvejais, kai pažeidėjo nereikia traukti teisminei atsakomybėn. Ji, matyt, skiriama mažiesiems spekuliantams, o didžiųjų laukia teismas.

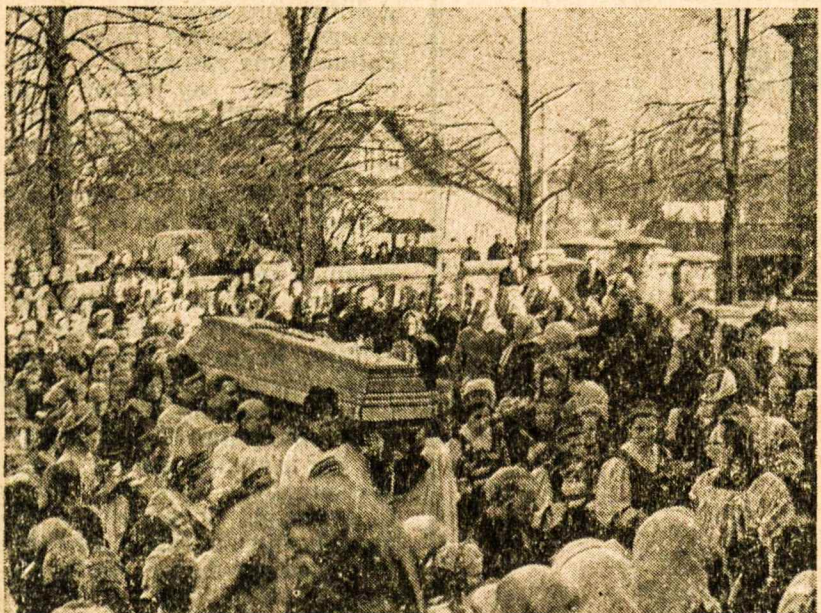
KNYGNEŠIO GIMTADIENIS

Gausus būrys panevėžiečių viešojoje bibliotekoje pagerbė šimtąjį gimtadienį švenčiantį knygnešį Juozą Stankevičių. Senukas pasidalijo samojų pilnais prisiminimais ir net padainavo. Apie jo veiklą XIX šimtmetyje B. Vidaitė “Tiesos” 270 nr. rašo: “Nuo pat jaunystės pamilo knygas. Lietuviškos spaudos draudimo metais pradėjo jas platinti. Iš Panevėžio iki pat Šilutės nuvesdavo knygnešį takai. Ne kartą teko susidurti su žandarais, pasidėti suimtams, tačiau ne toks buvo tas aukštaitis knygos mėlėtojas, kad išsigąstų jų grasinimų. Užsikisęs už diržo knygeles, vėl traukdavo per žmones...” Knygnešius J. Stankevičius šimtojo gimtadienio progą buvo įteikias Panevėžio vykdomojo Komiteto garbės raštas, bibliotekininkų vardu — didžiulę gvardikų puokštę.

PRAMOGINIAI SOKIAI

Kauno politechnikos institutas lapkričio 18-19 d. d. jau devintą kartą surengė tarptautinį pramoginių šokių konkursą. Kauno sporto halėje varžėsi šokėjų poros iš Kauno, Varšuvos, Balstogės, Sofijos, Maskvos, Kievo, Rygos, Talino, Leningrado, Minsko ir Lvivo institutų. Programon šį sykį buvo įtraukti ir tautiniai pramoginiai šokiai. A klasėje stipriausi buvo Kauno politechnikos instituto studentai Aušra Bankauskaitė ir Alvydas Galminas. B klasėje — Varšuvos politechnikos instituto studentai Jaima Gajevska ir Jacekas Rembeliuskis. C klasėje — kauniečiai studentai Raimonda Zaleckytė.

Kauno politechnikos institutas lapkričio 18-19 d. d. jau devintą kartą surengė tarptautinį pramoginių šokių konkursą. Kauno sporto halėje varžėsi šokėjų poros iš Kauno, Varšuvos, Balstogės, Sofijos, Maskvos, Kievo, Rygos, Talino, Leningrado, Minsko ir Lvivo institutų. Programon šį sykį buvo įtraukti ir tautiniai pramoginiai šokiai. A klasėje stipriausi buvo Kauno politechnikos instituto studentai Aušra Bankauskaitė ir Alvydas Galminas. B klasėje — Varšuvos politechnikos instituto studentai Jaima Gajevska ir Jacekas Rembeliuskis. C klasėje — kauniečiai studentai Raimonda Zaleckytė.

A.a. kan. Petro Raudos laidotuvis. Vel'onis mirė 1974 m. kovo 7 d., palaidotas Utenos kapinėse kovo 9 d.

STIPENDIJOS STUDENTAMS

Jau nekartą mūsų spaudoje buvo rašoma apie P. Amerikos lietuvių studentus, kurie be finansinės kitų pagalbų negalėtų pasiekti augštojo mokslo. Dėl sunkesnių ekonominių sąlygų dar yra ten mūsų tautiečių, kurių valkai jau nuo 12—13 metų amžiaus yra priversti dienomis sunkiai dirbti pilnas valandas, kad vakarais galėtų lankyti mokslo įstaigas. Jaunimas siekia augštojo mokslo su didele asmenine auka. Ankstyva ryta palieka namus, nes susisiekimas labai prastas; tuoj po darbo vyksta į mokyklas ir tik apie vidurnaktį, kai sugrįžta į savo namus, pirmą kartą gerai pavalgo, nes mieste su tokiu menku uždarbiu būtų perbrangu nusipirkti tinkamo maisto. Deja, ne visų sveikata išlaiko tokį įtemptą gyvenimo ritmą, tad nemažai kas yra priversti atsisakyti mokslo.

Jau keli mėnesiai JAV organizuojamos mokslo stipendijos (po \$500 kiekvienam) mūsų P. Amerikos lietuvių studentams. Rezultatai džiugūs: jau sudaryta apie 20 stipendijų. Jos skirstomos ten per Lietuvį

tė ir Kestutis Marcinkonis, kuriuos žiūrovai išrinko ir simpatingiausia konkurso pora. Nors kauniečiai susilaukė pralaimėjimo B klasėje, bet nedaug tenusileido lenkams, nes II vieta išsikovojo Dalia Viskauskaitė ir Eitvilas Guiskis.

NERIES PAKRANTĖS

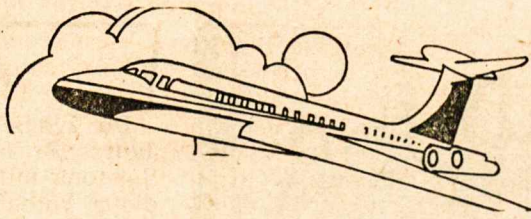
Viena Neries krantą Vilniuje nuo Žvėryno tilto iki Vingio parko saugo gelžbetoninė siena, trumdanti potvynius, ledonesius, stabdanti irimą. Ši rudenį buvo susirūpinta ir kitu krantu nuo tilto į Dzeržinskio gatvę iki Vilnelės. L. Kobrazo vadovaujama Rygos penktosio tiltų statybos tresto brigada apie 150 metrų ruože Neries dugnam kėlė poliūs sulaikyti akmenis, kuriais buvo pilama pakrantė. Vilniaus vykdomojo komiteto komunalinio ūkio vyr. inž. N. Dūdos pranešimu, akmenimis užpiltoje pakrantėje bus įrengtas takas mėgstamoms pasivaikščioti vilniečiams, specialūs įvažiavimai ugniagesių automobiliams.

PROPAGANDINĖS PASKAITOS

“Zinijos” draugija, centrą turinti Maskvoje, daugiausia rūpinasi ateitinėmis bei ideologinėmis paskaitomis, ginančiomis sovietinės kompartijos direktyvas. Atkiriū sovietinės tikrovės “falsifikatoriams” laikomas atskira knyga senesniai išleistas šešių paskaitų ciklas “Buržuazinių koncepcijų kritika socializmo ir komunizmo stovybos klausimais”. Knygon įtrauktos paskaitos: prof. K. Navicko — “Buržuazinių koncepcijų kritika 1940 metų socialistinės revoliucijos Lietuvoje klausimu”, docento V. Lazutkos — “Antikomunizmo kritika nacionaliniu klausimu”, docento J. Bacevičiaus — “Buržuazinių nacionalistinių falsifikacijų Lietuvos socialistinio industrializavimo klausimais kritika”, istorijos dr. V. Germano — “Tarybų Lietuvos žemės ūkio kolektyvizavimas ir buržuaziniai nacionalistiniai falsifikatoriai”, istorijos mokslų kandidato P. Štaro — “Nacionalistinių koncepcijų kritika Lietuvos liaudies antihitlerinės kovos klausimais”, istorijos mokslų kandidato P. Setkauskio — “Buržuazinių falsifikacijų TSKP vadovaujančio vaidmens klausimu kritika”. TSKP reikiša Sovietų Sąjungos kompartiją. Iš paskaitų temų matome, kad jomis bandoma ginti 1940 m. neįvykusį, bet Maskvoj sugalvota prosovietinė “revoliucija” Lietuvoje, kolchozų organizavimas, rusinimui pasitaraujančių krašto pramoninimas, tautinių apraiškų slopinimas, lietuvių įsijungimas į kovą prieš hitlerininkus Maskvos naudai ir sovietinės kompartijos vadų prestižas. Negausių sovietinių partizanų grupių kovas su vokiečiais, atrodo, norima priskirti visai liaudimi pavadinati lietuvių tautai ir sudaryti įspūdį, kad visa Lietuva laukė sovietinio “išvadavimo”. Iš tikrųjų lietuvių tautai tada terūpėjo savo krašto nepriklausomybės atstatymas bei jos išsaugojimas. Tuos siekius geriausiai liudija sovietų-vokiečių karo pirmosios dienomis 1941 m. įvykęs spontaniškas sukilimas bei nepriklausomybės paskelbimas, kurį, be abejonės, nutylėjo paskaitininkai.

V. Kst.

SKRENDAME visi kartu į EUROPA!

1975 m. birželio 19 – liepos 4 d.d.

yra rengiama JAV ir Kanados lietuvių ekskursija į EUROPA.

Bus aplankyta VOKIETIJA, ŠVEICARIJA ir ITALIJA. Kelionė — turininga ir įdomi.

Kadangi tikimasi didelio keliautojų skaičiaus, tad ir kaina yra žema — \$789 asmeniui skrendant iš Niujorko (viešbučiuose gyvenant po du kambaryje). Į tą kainą įeina viskas: kelionė lėktuvais ir autobusais, viešbučiai visam laikui, pervežimai iš aerodromų į viešbučius ir atgal, įdomiųjų vietų lankymas visuose kraštuose, pusryčiai ir pietūs kiekvieną dieną, patarnavimo duoklės ir mokesčiai, angliškai arba lietuviškai kalbą kelionės palydovai bei vadovai, lagaminų pernešimai, visos kelionės suplanavimas ir dokumentų paruošimas.

Šią kelionę organizuoja Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija ir Kunigų Vienybė.

Techniškus kelionės reikalus tvarko kelionių agentūra “VYTIS”, 2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229. Tel. (212) 769-3300. Platesnių informacijų teirautis šioje agentūroje.

WINDSOR, Ontario

NAUJA VALDYBA. Lapkričio 24 d. Sv. Kazimiero šventovės salėje įvyko visuotinis KLB Windsor apylinkės susirinkimas. Dalyvavo 34 nariai. Valdybos pirm. dr. Č. Kuras, pradėdamas susirinkimą, priminė, kad tą dieną daugumoje apylinkių minima Lietuvos kariuomenės atsigimimo sukaktis, ir pakvietė susirinkusius atsisotijimu pagerbti visus žuvusius už Lietuvos laisvę. Susirinkimui pirmininkauti pakvietė V. Čerškų, sekretoriauti — St. Naikauską. Praėjusio visuotinio susirinkimo protokolo perskaitė jam sekretoriavęs E. Pakauskienė. V-bos pirm. dr. Č. Kuras suglaustai pranešė apie praėjusių metų veiklą, pareiškė padėką kitiems valdybos nariams (St. Naikauskui ir R. Dumčiui) bei visiems prie šios veiklos prisidėjusiems. Ypatinę padėką pareiškė kvartetui “Aušra” ir jo vadovėi V. Tautkevičienei už jų atliktą darbą, kurio dėka Windsor vardas skambėjo S. ir P. Amerikos žemynuose. Išd. R. Dumčius pateikė pajamų ir išlaidų sąmatą. Valdybos išdaz per metus paaugo per \$100. Padėkojo visiems tą dieną aukojusiems Simo Kudirkos ir jo šeimos reikams. Surinkta \$245 ir nutarta šią sumą įteikti S. Kudirkai jo atsilankymo Detroito proga. Revizijos komisijos aktą perskaitė V. Čerškus. Šalia išskeltų kelių pastabų ir pasiūlymų ateitai, revizijos komisija pareiškė apyl. v-bai padėką už atkreiptą dėmesį į kultūrinių reikalų rėmimą lėšomis. Tokia parama duota — “Aušrai”, tautinių šokių grupei “Šilainė”, Kanados lietuvių spaudai, “Encyclopedia Lituanica” užsakyti Windsor miesto bibliotekai, Hamiltono “Aukurui” pasikviesti ir t.t. Apie aplinkės turtą pranešimą padarė praėjusio susirinkimo įgaliotas A. Juškauskas, pareiškdamas pastabų dėl aplinkės turto ir atskaitomybės. A. Juškauskas susirinkimo buvo įgaliotas prižiūrėti aplinkės knygynėlį.

V. Čerškus, apylinkės atstovas prie Daugialkultūrio Centro, trumpai apžvelgė tos organizacijos veiklą ir pasiūlė nenutraukti su ja ryšių, nes per ją mes galime palaikyti santykius su kitų pavergtų tautų atstovais. Susirinkimas įgaliavo V. Čerškų ir toliau atstovauti lietuviams. Į naują v-bą išrinktos: Rūta Čerškutė, Marytė Eidukaitė, Alma Kraniusaitė, Joana Kuraitė ir Aldona Tautkevičiūtė. Naujoji v-ba sudaryta iš jaunų studijuojančių merginų, kurių dauguma jau yra pasireiškusios visuomeninėje veikloje. Reikia tikėtis, kad savo jaunatvišku entuziazmu jos įneš gyvybę ir naujų idėjų į pamazų blunkančią apylinkės veiklą. Džiugu, kad mūsų jaunimo tarpe yra tokių, kurie supranta lietuviųbės tęsinimo svarbą ir savo darbu bei pasiaukojimu aktyviai prie to prisideda. V. Č.

Sault Ste. Marie, Ontario

TAUTOS FONDIŲ 1974 m. auko: \$20: Vytautas Skaržinskas, A. Genys, A. Balčiūnas, S. Druskis, A. Genys, V. Minauskas, H. Matijaitis, V. Mockus, V. Pūdymaitis, A. Sinkevičius; po \$5: J. Duoba, B. Dabulskis, R. Gasperas, J. Gasperienė, R. Galinienė, I. Girdzevičius, I. Genys, S. Genys, V. Goldbergas, S. Grigelaitis, V. Jokumaitis, V. Kramilius, A. Motiūzas, A. Motiejūnas, J. Meškys, J. Malakis, P. Puteikis, G. Poderys, A. Petronis, I. Rautkauskas, K. Slyžys, J. Skardis, Jonas Skaržinskas, Ant. Skaržinskas, A. Skardžius, Vincas Skaržinskas, Pr. Umbrasas, P. Umbrasas, L. Umbrasas, V. Vainutis, J. Valas, Albinas Vanagas, Algis Vanagas, J. Zebraitis, A. Žemaitis; po \$2: N. Auštikalnis, V. Barvydas, A. Gasperas, B. Kaminskas, V. Liudavičius, J. Okmanas, J. Pareigienė, J. Puteikis, M. Rlauka, J. Staškūnienė, B. Svilpa, V. Zanauskas. Iš viso surinkta \$299. Labai dėkoju visiems, ypač jaunimui, kuris neatsilikia nuo vyresniųjų. Iki pasimatymo 1975 m. vasario 16 d. Visiems lietuviškais ačiū. St. Druskis

Tautos Fondo įgaliotinis Sault Ste. Marie apylinkėi

DELHI, ONTARIO

PRIEŠ KALEDINĮ SUSIKAUPI-MA vietos lietuviams ves kun. H. Sulcas gruodžio 14, šeštadienį, 7 v. v. Bus pamokslas ir klausoma išpažinčių. Jis taip pat dalyvaus ir katalikių moterų rengiamoje Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje - minėjime Sv. Kazimiero parapijos salėje sekmadienį po 11 v. pamaldų. Kun. H. Sulcas padarys pranešimą apie savo kelionės tikslus Kanadoje ir gal parodys skaidrių apie misijų darbus tarp indėnų Brazilijoje.

JUNGTUVĖS. Lapkričio 22 d. Sv. Kazimiero parapijos šventovėje įvyko Edvardo Skuodžio ir Shelley Geerts jungtuvės. Vestuvinės vaišės įvyko Delhi vengrų salėje. Jaunavedžiai įsikūrė jaunųjų tėvų puikiam tabako ūkyje Tillsonburgo apylinkėje. — Aldonos Bertulytės ir Juozo

HAMILTON

LIETUVOS KARIUOMENĖS atkūrimo minėjimą surengė vietos ramovėnai lapkričio 23 d. Jį pradėjo pirm. K. Mikšys. Po prel. J. Tadarauko invokacijos, apylinkės valdybos vicepirmininko dr. V. Kvedaro ir Kanados šaulių rinktinės pirm. P. Kanopos sveikinimų sekė svečio iš Delhi Stp. Jakubicko paskaita. Jis nušvietė mūsų kariuomenės reikšmę ir kovas su Lietuvos priešais. Prasi-dėjus meninei daliai (ją atliko par-choras, vad. A. Paulionis ir jaunas deklamatorius E. Labuckas), užgeso elektra, kuri buvo išjungta elektros jėgėlėmis, kilus dideliam gaisrui vakarinėje Hamiltono dalyje. Dėlto programa nebuvo pilnai atlikta. Ne-buvo ir pasilinksminimo, nedaug bu-vo ir svečių (parduotū tik 46 bilie-tai!). Gaila, kad gyvendami laisvėje, užmirštame pagerbti visus tuos, kurie žuvo kovoje už mūsų tėvų kraštą.

NAUJAI ISIRINKTA HLSK Kovas valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. K. Baronas, vicepirm. A. Grajauskas, sekr. A. Lukošiuštė, išd. J. Svilas, reikalų vedėjas J. Enskaitis. K.B.

ISKILMINGA N. METŲ SUTIKI-MA ruošia Bendruomenės v-ba Jau-nimo C. salėje su numeruotais sta-lais, su ta pačia pernai ir užpurnai gerai pasirodžiusia šeimininke, šam-panu ir J. Vaičiūnos orkestru. Bilie-tus iš anksto galima įsigyti pas išd. O. Stasiulį ir kitus v-bos narius.

VYSK. M. VALANCIAUS MO-KYKLA gavo naują talkininkę — L. Keraite iš Londono, kuri dabar čia, McMaster universitete, studijuoja, besiruošdama magistres laisniui iš biochemijos. Ji yra buvus mokytoja Londono liuanistinėje mokykloje.

VIDA IR VYTAS BENIUSIAI su-silaukė pirmagimio sūnaus. J. J. Pa-kevičius ir V. V. Beniūšius antro-sios kartos prieaugis padarė laimin-gais seneliais.

GENERAL LIGONINĖJE su su-laužytom kojom guli Ant. Gelžinis. Nelaimė atsitiko vakare, grįžtant iš darbo Steico imonėje — ant jo už-

važiavo be šviesų automobilis ir ne-apatžintas nulekė.

BAHAMAS SAIOSE. Freeport, praleidę 2. savaitių viengungiškas atostogas, sugrįžo Ant. Jusys ir J. Kareckas.

PETRAS BALITA nusipirko gra-žius namus. Gruodžio 7 d. susirinkę draugai atšventė namo įkurtuves.

DLK ALGIRODO KUOPOS. ŠAU-LIAI, norėdami moraliai ir materi-aliu paremti dabar į laisvę patekusį Simą Kudirką, padarė čia rinkliavą ir per šaulių sąjungos centro v-bą jam pasuntę \$400 čekį. \$251.65 su-ma buvo surinkta, klebonui nuosir-džiai priitariant, sekmadienį per pa-maldas. Likusią dalį suaukojo: A. Povilauskas, A. Lukas, J. Naujokas, M. Juodis, A. Petkevičius, P. Kano-pa — po \$10; G. Martišius — \$7; S. Sešelgis — \$6; A. Mingėla, A. Jan-kauskas, P. Rainys, V. Kukulis, A. Pronckus, B. Daugilis, V. Saulis, L. Skripkutė, S. Vyšniauskas, O. Stasiu-lis, Pr. Enskaitis ir A. Patamasis — po \$5; K. Deksnys — \$3; S. Pilipa-vičius, A. Buinys, E. Lenginikas, J. Bulionis, A. Subatnikaitė ir A. Su-kaitis — po \$2; P. Vaitkus ir St. Da-lius po \$1.

SAULIAI EMESI INICIATYVOS Jaunimo Centro salę papuštū mūsų buvusių prezidentų ir didž. kuni-gaiškių portretais, kurie jau užsa-kyti pas dalį. Alg. Trumpicką. Šau-lių kuopos moterų sekcija, vad. St. Petkevičienės, šiemet organizuoja par. salėje lietuviams bendras Kū-čias. Kolonijoje daug aktyvumo rodo mūsų DLK Algirdo kuopos šauliai, vadovaujami P. Kanopos. K.M.

PATIKSLINIMAS. “T2” 1974. XI. 28 klubo pranešime atitaisome klai-dą: vietoj Hamiltono turėjo būti Ka-nados šaulių sešems... Liečiančiuo-sius atsiprašome.

HLZ ir M. Klubu “Giedraitis” valdyba

LIETUVIŠKOJI SPAUDA —

• MOSŲ TAUTINĖ ŠVIESA. •

• Remkime ją ir skleiskime! •

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas “TALKA”

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savait-galius šeštadieniai uždaryti.

Nemokama gynybės ir asm. paskolų draudo.

Nemokamas pilnas čekių potarnavimas.

Kapitalas — virš \$5.000.000

Mėsos ir pufkūs dešros gaminiai

Skanėstai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 369-4113

• GUELPH LINE prie “PROSPECT”, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVOS LAISVINIMO VEIKS-NIU konferencija, įvykusi spalio 26-27 d.d. White Plains, N.Y., paskelbė apibendrintas išvadas, kuriose pir-miausia pabrėžiamas pagrindinis ne-priklausomos Lietuvos valstybės at-statymo siekis, veiksmų ir išieivijos lietuvių vardu reikiamas protestas prieš žmogaus teisių paneigimą sovietų okupuotoje Lietuvoje, ypač religijos persekiojimą ir Lietuvos žmonių bendravimo su kitais kraš-tais varžymą. Paliečiami ir išieivijos ryšiai su tėvyne: “Kiek imanoma okupacinio režimo varžtų ribose, lai-sovo pasaulio lietuviams tikslinga puoseletė ir plėsti ryšius su paverg-toje Lietuvoje gyvenančiais tautie-čiais išieivijos tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti ir solidaru-mui su ja ugdyti. Tuos ryšius mez-gant ir palaikant, išieivijos lietu-viams tenka vadovautis sveika savo nuovoka, sąžinės jautrumu ir tau-tinių sąmoningumu, vengiant bet-kurių veiksmų, kurie galėtų paken-kti Lietuvos valstybiniams tęstinumui ar lietuvių pastangoms išlikti ir iš-sivaduoti iš okupacijos.” Naujosios gairės, atrodo, yra platesnės už lig-šiolines, bet joms paliekamas tas pat sąžinės bei nuovokos principas, išipareigojimas nepakenkti Lietu-vo nepriklausomybės siekiams, lietu-vių tautos išsilaisvinimui. Gairių pra-plėtimu, matyt, norima sumažinti dėl ryšių kilusį erzeli. Konferencija at-kreipė dėmesį ir į pastraėjusius or-ganizacijų bei asmenų puldinėjimus kaikuriuose mūsų laikraščiuose, ne-sutarimus veikloje: “Lietuvos lais-vinimo darbo konferencija, turėdama galvoje, kad mūsų visuomenės dife-renciacija ir nusistatymų įvairumas yra natūralūs ir teigiamas reiški-nys, taria, kad dėl to tolerancijos pu-se-lėjimas ir jos laikymasis mūsų iš-ievijos organizacijų, spaudos ir pavie-rių asmenų tarpe yra būtinas. Nesil-laikymas šio svarbaus dėsno apgai-lėtinai kenkia išieivijos tautiniam so-lidarumui ir laisvinimo darbo sėk-me!”

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGI-JOS valdyba surengė pagerbtuves il-gamečiam “Ažuolyno” ansambliu va-dovui dr. Alfredui Stanevičiui prieš porą mėnesių baigusiam odo-nologijos studijas Buenos Aires un-iversitete Argentinoje. “Ažuolynas” lapkričio 3 d. lankėsi Buenos Aires ir Argentinos Lietuvių Centre pašo-ko 15 tautinių šokių. Apgailėstaju-ma, kad dėl laiko stokos nebuvo imanoma aplankyti ir kitų Argenti-nos lietuvių kolonijų.

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGI-JOS valdyba surengė pagerbtuves il-gamečiam “Ažuolyno” ansambliu va-dovui dr. Alfredui Stanevičiui prieš porą mėnesių baigusiam odo-nologijos studijas Buenos Aires un-iversitete Argentinoje. “Ažuolynas” lapkričio 3 d. lankėsi Buenos Aires ir Argentinos Lietuvių Centre pašo-ko 15 tautinių šokių. Apgailėstaju-ma, kad dėl laiko stokos nebuvo imanoma aplankyti ir kitų Argenti-nos lietuvių kolonijų.

Argentina

MINDAUGO DRAUGIJOS mažųjų ansamblis “Pumpurėliai” Berisre trejų metų veiklos sukaktį paminėjo Elenos Saulienės paruošta programa, kuriai vadovavo Monika Baltrūnaitė-Dallachiesa. Pirmiausia vaikai suvai-dino vienaveiksme komediją “Jone-lis serga”, Klaudija Jocytė padekla-mavo eilėraštį “Mano Vytis ir tri-palvė”. Duetą padainavo Aleksan-dras Saulys ir Diana Fonseca, Lili-jana ir Nancy Gabriūnaitės, gitara pla-ydėti Ardijanos Jocytės, kuri taip pat pro-grama papildė pora dainų. Pasirodė jauniausiosios gitaristės — Mari-jana Meškinytė, Nancy Persico, lietuviš-ku melodijų akordeonu pagrojo Alek-sandras Saulys, akompanavęs ir “Pumpurėlių” chorui, atliukšiam tris daineles. Programa užbaigta jaunes-niųjų ir vyresniųjų “Pumpurėlių” grupių tautiniais šokiais. Mindaugo Draugija ir “Pumpurėlius” Tėvų ma-rionų, Argentinos Lietuvių Organi-zacijų ir Spaudos Tarybos vardu sveikino kun. Augustinas Steigvilas. Baigminį žodį tarė Mindaugo Drau-gijos pirm. Zuzana Mikelaitienė.

Australija

LAISVĖS EISENĄ Brisbanėje su-organizavo Pavergtų tautų komite-tas ir šio miesto krikščioniškas jau-nimas lapkričio 10 d. Lietuviams at-stovavo 18 vyrų ir moterų su trispal-ve vėliava. Aktyviausi buvo ukrainie-čiai, pasikvietę iš Kanados buvusį kompartijos veiklę John Kolasky. Jis dvejus metus studijavo Kievo augstsiniojeje partinėje mokykloje, susipažino su Ukrainos rusinimo fak-tais ir juos atskleidė Kanadoj išleis-toje knygoje. Šiandien J. Kolasky yra vienas žymiausių ukrainiečių an-tikomunistų, kovojančių už Ukrainos teises. Apilankęs Brisbanės Lietu-vių Namuose, J. Kolasky tarė žodį, pasisakydamas už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Jo nuomone, visu sovietų pavergtų tautų atstovai turi jungtis į bendrą kovą už savo kraš-tų laisvę, tautinių kultūrų išsaugo-jimą, nes jos didžiausia grėsmė sudaro rusiškasis imperializmas.

ADELAIDES LIETUVIŲ KATA-LIKŲ CENTRE gražų pavasario lietu-rių surengė Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos valdyba. Programa gau-siems dalyvims atliko sol. G. Vasi-liauskienės diriguojamas “Litua-nia” choras.

Italija

SVENTŲJŲ METŲ MINEJIMO lietuvių komitetą Romoje sudarė: pirm. vysk. A. Deksnys, vicepirm. prel. L. Tulaba, nariai — A. Žemai-tis, prel. V. Minkevičius, kun. V. Kazlauskas ir kun. V. Rimšelis. Ko-mitetui talkins penkios pagalbinės sekcijos.

Britanija

LIETUVIŲ SODYBOJE posėdžia-vusi D. Britanijos Lietuvių Sąjun-gos taryba nutarė: “1. Stiprinti ir remti maldos, mokslo, dainos, šokių ir žodžio junginius, jaunimo grupes, pavienius visuomenininkus, moksl-ninkus, menininkus. 2. Testi, tobulinti ir ugdyti šio krašto tradicinius lie-tuviškos veiklos poreikius: lietuviš-ką spaudą, religines šventes, tauti-nius minėjimus, suvažiavimus, są-skrydžius, koncertus ir kitus tautiš-ka kultūrinius darbus — išeinant iš slaurų vienos organizacijos rėmų, bet visiems jungiantiems prie lietu-viškos veiklos poreikių darbų pastan-goms, laiku ir pinigais. 3. Kvieti ir lietuviškos veiklos poreikius drau-giškus Lietuvai kitataučius, infor-muoti juos ir jų įstaigas apie lietu-viškos veiklos poreikių reikšmę.” Suvažiavime R. Šova skaitė paskaitą “Lietuviškos veiklos ateltis”. Vl. Dargis — “Vienybėje — galybė”.

VYCIO KLUBO salėje Bradfor-do lietuvių paminėjo spaudos laisvės atgavimo 70 metų sukaktį kun. J. Kuzmickio skaityta paskaita, links-mųjų brolių programa ir V. Ignalčio surengta angliškų knygų apie Lietu-va paroda. Jos bus padovanotos vie-tinei Bradfordo bibliotekai. Vakaro dalyviai knygų rinkiniui papildyti suaukojo 32 svarus.

Atsisveikino kvintetas "Baltija"

Kariuomenės šventės minėjime davė paskutinį koncertą

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės atstovo prie Šiaurės Reino — Vestfalijos valdžios M. R. Kiuzausko ir Bielefeldo apylinkės pirm. A. Pacevičiaus pastangomis lapkričio 23 d. buvo surengtas Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Bielefeldo lietuvių apylinkės branduolių sudaro tautiečiai, gyveną artima Heepen bažnytkaimyje. Šventė prasidėjo vietos evangelikų šventovės pamaldomis. Kunigas J. Urdzė pasakė pamokslą, išskeldamas tikėjimo ir tautinės dvasios perdavimo jaunajai kartai galimybes ir atsakomybę, savo mintis iliustruodamas paveikslais iš tikinčiųjų krikščionių — katalikų ir evangelikų — gyvenimo Lietuvoje. Vietos lietuvių kapelionas P. Girčius atliko šv. Mišias.

Minėjimas įvyko pačiame Bielefeldo mieste, lietuviška trišpalvė Federacinės Vokietijos bei Šiaurės Reino-Vestfalijos krašto vėliavomis ir gėlėmis gražiai papuoštoje "Fichtenhof" salėje. Referatą apie Lietuvos kariuomenės įsteigimą skaitė kun. dr. K. Gulbinas.

Paskaitininką scenoje pakeitė visos Vokietijos lietuviams, o ypač Reino-Vestfalijos krašte gerai žinoma ir mėgstama dainininkė Simanikiūtė-Panė. Nuo stovyklinio gyvenimo pokario metais Grevene, kur išsisi sargybinio pareigas eidamas žuvis jaunas jos brolis, ponis iki šiandien nepailso gaivindama lietuviška daina tautiečių širdis. Ir šį vakarą jį padainavo penkias liaudies dainas ir dvi arijas.

Vokiečių ir kitataučių svečių kariuomenės majoras ir dartinis Vokietijos latvių pirm. Valters, kuris dar ir šiandien gana gerai kalba lietuviškai. Pasveikinimo žodį jis tarė vokiečių, bet užbaigė lietuviškai, linkėdamas, kad naujai atsikūrusi Lietuvos kariuomenė įgalintų šviesą ir tiesą vėl suklieti nepriklausomą Lietuvą.

Pagaliau sceną užvaldė su nekantrumu lauktas "Baltijos" kvintetas. Publiką, paprašyta tylos, taip nučiuo, kad musė skrendant būtų buvę galima išgirsti. Iškilmingai nuskambėjo Maironio "Oi, neverk, motinėle", o po to dar keturios dainos, žinomos iš kvinteto įdainuotos plokštelės. Vyrams pertrauką padaryti leido priaugantys dainininkai A. Kabliauskaitė ir V. Kudžma, duetu atlikę dvi dainas. Tarytum nenorėdama nusileisti kvintetui, į programą įsijungė Koelno apylinkės tautinių šokių grupė. Nežūrint gražių jaunimo pastangų, kvinteto vyrai ir toliau liko publikos dė-

mesio centre. Gal todėl, kad po kiekvienos pertraukos pasigirdavo ne tik iš plokštelių pažįstamos, bet ir naujos, dar niekur negirdėtos dainos. Dainų turinio supratimą palengvino H. Bertulaitis, po kiekvienos pertraukos trumpai supažindindamas su sekanciais kūrinių.

Bene sunkiausias uždavinys šį vakarą teko St. Jasulaičiui. Kitų keturių vyrų pavestas, jis prieš paskutinę dainą turėjo tarti atsisveikinimo žodį. Nuo pirmo pasirodymo Koelne, kai 1970 m. buvo surengtas Vasario 16 minėjimas, kvinteto vyrai apkelavo su koncertais visą Federacinę Vokietiją ir didelę dalį S. Amerikos. Su daina "Kokiais keliais keliaučiau", kuria kvintetas pirmą kartą pasirodė, užbaigė savo veiklą.

Gal muzikai specialistai ir ne taip labai vertino kvinteto repertuarą arba ir patį dainavimo būdą, bet jaunimas ir publika, atrodo, visur ir visada juos labai šiltai sutikdavo. Ir jų įdainuota plokštelė "Kokiais keliais aš keliaučiau...", rodos, jau išspauduota. Jų pasirodymai kitataučiams, kurie lietuviškų dainos žodžių visiškai nesupranta, irgi buvo pageidaujami. Šalia kitų Vokietijoje gyvuojančių svetimių lietuvių menininkų vienetų, "Baltijos" kvinteto vyrai buvo pakviesti dalyvauti vyriausio anglų kariuomenės Europoje štabo šventėje Moenchengladbach mieste. Bet gal stipriausias "Baltijos" kvinteto pasisėkimo įrodymas yra S. Amerikos lietuvių laiškas... Pasirodo, kad kvinteto vyrų kelionės ir dainos

buvo dvigubas įnašas lietuvių palaikymui, nes atrodė, kad visi jaunų širdžių parodyti jausmai buvo išreikšti laiškuose lietuviškais žodžiais. Vieną ypatingai gražų laišką, parašytą Kanados lietuvių, atsisveikinimo žodyje paskaitė St. Jasulaitis.

Apylinkės pirm. A. Pacevičiaus broliai J. ir St. Jasulaičiai ir E. Rotkiui bei H. Bertulaičiui padėkojo, nenorėdami tikėti, kad "Baltijos" kvintetas tikrai daugiau nebadauos. Kita proga vienas jaunas, gerą balsą turįs tautietis, iki šiol nepriklausęs kvintetui, taip samprotavo: galutinis "Baltijos" likimas priklausys nuo jo meninio vadovo V. Lemkio. Deja, tokio vieneto išlikimui neužtenka tik geros valios ir pasiuntimo, reikia ir gerų, gerų balsų. Ar V. Lemkiui pavyks vietoj jų, kurie geres savo balsus išsiveža už šimtų ar net tūkstančių kilometrų, artimesnėje apylinkėje surasti naujus, dar neaišku.

Po pakartotinio dainavimo visi programos dalyviai scenoje ir svečiai salėje sugiedoję Tautos himną. Šventės rengėjai nustebo suvečius savo sumanumu: prie salės durų buvo imamas ne tik įėjimo mokeskis, bet ir atskirai dar renkamos aukos Vasario 16 gimnazijai išlaikyti. Tai gražus Bielefeldo apylinkės lietuvių pavyzdys tautiečiams Vokietijoje: nelaukti aukų Vasario 16 gimnazijai tik iš Amerikos ar Kanados, bet ir patiems aukoti, kiek galima. Lietuvos karių auką apgynę tėvynėje nepriklausomybę, lietuvių auką tremtyje išlaikys lietuvių išeivijoje. Ks.

Kudirkos "Viršininkai" Ročesteryje

Ročesterio jaunimo draugų grupės lapkričio 23 d. suvaadinė V. Kudirkos satyrą "Viršininkai" dar kartą žiūrovus įtikino, kad jaunimo pastangos ir entuziazmas vaidinti gali būti sėkmingi, jei tik yra jiems kas padeda iš vyresniųjų. Vaidintojų lietuvių kalba, įsijautimas į savo vaidmenis buvo įtikinantis. Gal kiek atidumo ir supratimo trūko "Viršininkų" pasakotojui R. Obalui.

Kaip A. Kairio "Palikime", taip ir "Viršininkuose" pirmavo stud. Tadas Klimas — Klugrodurovas. Jis buvo visai laisvas scenoje, gerai supratus savo vaidmenį. Girtina ir jo žmona Pagoda, stud. Kristina Sabalytė. Nuo jų, kaip pagrindinių vaidintojų, neatsilikė buvęs viršininkas — stud. Petras Matiušas, burmistras Kostas Petruskas, žydus II — Kestutis Saladzius, Pstrumskienė — Birutė Butrimaitė, ūkininkas III — Vyt. Butrimas, Raibutis — Palius Kli-

mas, Vaitas — Simas Žmuidzinas, taipgi Svarius — stud. Juozas Laukaitis, Pstrumskis — Paulius Laukaitis ir kiti, vaidinę ūkininkus.

Jų grimas buvo visai vykęs ir įtikinantis. Tai darbas jų nuolatinių režisorių Stasio Ilgūno, kuris šį darbą dirba jau nuo Kauno teatro laikų. Sufleriai buvo Ramunė Krokytė ir Vilija Dėdinaitė, kalbos patarėjas — prof. dr. A. Klimas, režisorius — mokyt. A. Cieminis. Pastarajam teko daug dirbti, paskutinę savaitę grįžti namo paryčiais, o po to skubėti mokyklon, bet jaunimo entuziazmas ir pareigingumas buvo jam didžiausias moralinis atlyginimas.

V. Kudirkos satyrą "Viršininkai" scenai pritaikė rašyt. Jurgis Jankus, panaudodamas tik dalį jos. Didelė dalis to spalvingo viršininko Krugoldurovo siautėjimų buvo išleisti. Žinoma, tam ir reikėjo, nes visus šios (Nukelta į 7-tą psl.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRAS darbą naujuosiuose rūmuose pradėjo kompoz. Vytauto Klovo ir libretisto Juozo Nekrošiaus operos "Ave, vita!" premjera lapkričio 8 d. Naujoji opera yra skirta poetui Julijui Janonui. Jos siužetą sudaro atskiri epizodai, vizijos jungia Petrapiliję vykstantį veiksmą su gimtoju lietuvišku kaimu. Spektaklio režisiorius — V. Grivickas, dailininkas — H. Ciparis, dirigentas — R. Geniušas. Premjeroj pagrindinius vaidmenis atliko solistai: Poeto — V. Noreika, Justės — G. Apanavičiūtė, Motinos — N. Ambrazaitytė, Alekso — E. Kaniava, Juodojo pono — V. Daunoras, Jureivio — R. Siparis, Aliošos — G. Pamakštys, Seklio — P. Zaremba. Pirmuoju baletu naujuosiuose rūmuose buvo pasirodęs P. Čaikovskio "Gulbių ežeras", dirigentas Ch. Potišinskas, režisuotas E. Bukičiaus. Ch. Gounod "Faustą", režisuotą E. Domarko, dirigavo J. Aleksa. A. Borodino "Kunigaikščio Igorio" operos premjerą paruošė Maskvos didžiojo teatro vyr. rež. B. Pokrovskis, apipavidalinio dailininko V. Leventalio ir L. Statlandas, dirigavo V. Viržonis. Ruošiamos dvi premjeros — V. Barkausko naujosios operos "Legenda apie melę", R. Ščedrino baletas "Ana Karenina". Atnaujinimo bei pritaikymo gerokai didesnei scenai laukia: operos — G. Verdi "Aida", G. Donizetio "Lucia di Lammermoor", G. Bizet "Carmen", baletai — J. Juzeliūno "Ant marių kranto", J. Indros "Audronė", L. Minkaus "Don Kichotas", A. Adano "Žizelis".

VITRAŽŲ PARODOJE, kuli lapkričio 14 d. buvo atidaryta Denburio, Conn., miesto bibliotekoje ir truks iki sausio 9 d., dalyvaujan dail. Albinas Elskus. Savo kūrinius šiai parodai yra pateikę 12 vitražininkų.

TEVYNĖS APSAUGOS RINKTINIS istorinę apžvalgą spaudai ruošia Jonas D. Česna, 261 E. University Ave., Apt. 905, St. Paul, Minn. 55101, USA. Iš buvusių karių jis laukia dokumentų bei kitos asmeninės medžiagos iki sekanties vasaros pradžios. Rinktinė buvo įsteigta 1944 m. Žemaitijoje, kai sovietų raudonoji armija jau buvo įsiveržusi Lietuvos teritorijon. Pagrindą sudarė ginkluotų lietuvių karių būriai, papildyti savanoriais.

DAIL. ROMAS VIESULAS praeusią vasarą su žmona Jūra ir sūnum Tauru praleido Romoje, dirbdamas Temple universiteto vasaros seminare. Rugšėjo 6 d. Romoje gimusi jų dukra Austė buvo pakriktyta Sv. Petro bazilikoje lietuvių koplyčioje. Krikšto apeigas atliko prel. L. Tulaba. Tai buvo pirmosios krikščionių minėtoje koplyčioje. Dail. R. Viesulas, grįžęs į JAV, buvo pakviestas dalyvauti tarptautinėje dvimetinėje grafikų parodoje Ispanijoje, Segovijos mieste.

KLEVELANDO LIETUVIŲ DIE-NAS surengė pirm. Jurgio Malskio vadovaujama vietinė LB apylinkė. Dėmesio centre buvo literatūros vakaras ir koncertas, kurio programą atliko puošni eluotus humoristikos iš Čikagos atvežęs Aloyzas Baronas ir naujasis ramovėnų choras su vadovu muz. Julium Kazėnu, akompaniatorė Genovaite Korskienė. A. Baronas linksmo dainų daktarių mūsų gyvenimo negerovių plakimui, o choras atliko eilę mūsų kompozitorių dainų, keletą ištraukų iš klasikinių operų bei operėlių. Į Lietuvos Dienų rengimus taipgi buvo įtrauktos dailės ir tautodailės parodos.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ Niujorko sambūris, pagerbdamas 1941 m. sukilimo aukas, pakvietė rež. Elenos Dauguvietės-Kudabienės vadovaujamą Hamiltono teatrą "Aukuras" 1975 m. balandžio 12 d. Niujorko Kultūros Zidinyje suvaidinti Anatolijaus Kairio dramą "Žmogus ir tiltas". Šis A. Kairio ir Kanados lietuvių teatro spektaklis yra susietas su 1941 m. sukilimo įvykiais Kaune.

KOMPOZ. JULIAUS GAIDELIO vadovaujamas Bostono vyrų sekstetas, neseniai atšventęs veiklos dešimtmetį, šiandien yra pakeitęs kadaise Bostono lietuvių piliečių draugijos salėje įvykęs seksteto koncertas pasižymėjo originalumu, kurį sudarė spalvotų šviesų žaidimas, abiejose scenos pusėse rodomi dainoms pritaikyti vaizdai. Sekstetą sudaro: Vytautas Bruzgas, Vytautas Elkinas, broliai Helmutas ir Norbertas Lingertaičiai, Pranas Simkus ir Ričardas Lizenis. Koncerto programoje vyravo mūsų kompozitorių pramoginės dainos. Sekstetui talkino du solistai — Seinu krašto lietuvių Birutė Aleksaitė, sopranas, ir tenoras Norbertas Lingeraitis, dainavimą studijuojantis seksteto narys. Jiedu buvo pasirinkę nelietuvių kompozitorių operetinio žanro kūrinius, išskyrus sol. B. Aleksaitės padainuotą liaudies dainą "O kai aš augau", kurią harmonizavo J. Gaidelis. Koncertas užbaigtas duetu iš Kalmano operetės.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS Cicagoje, vadovaujamas fotografo menininko kun. Algimanto Kežio, SJ, paskelbė projektą serijos lietuviškų leidinių, kurie sudarys savotišką Amerikos lietuvių foto enciklopediją ir bus skirti JAV dviejų šimtų metų sukakčiai. Pirmiausia juos planuojama išleisti lietuvių kalba, vėliau — anglų. Kiekvienas leidinys apims kurią nors vieną JAV lietuvių gyvenimo bei veiklos sritį. "Draugo" kultūriniam priede A. Kežys, SJ, pateikia kelis konkrečius pavyzdžius: prof. Juozo Žilėvičiaus redaguojamą knygą apie JAV lietuvių muziką, teatrą ir baletą, kun. Stasio Iyos knygą "Lietuvių šeimos tradicijos", Alios Skrupskelienės redaguojamą leidinį apie lietuvių išeivijos literatūrą, Vladio Būteno ir A. Kežio, SJ, ruošiamą veikalą apie Pensilvanijos anglikasius Lietuva. Kiti leidiniai būtų skirti lietuvių dailę, jų įsikūrimo JAV šiemet sukančiam dešimčiui, atskiroms JAV lietuvių kolonijoms.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRAS darbą naujuosiuose rūmuose pradėjo kompoz. Vytauto Klovo ir libretisto Juozo Nekrošiaus operos "Ave, vita!" premjera lapkričio 8 d. Naujoji opera yra skirta poetui Julijui Janonui. Jos siužetą sudaro atskiri epizodai, vizijos jungia Petrapiliję vykstantį veiksmą su gimtoju lietuvišku kaimu. Spektaklio režisiorius — V. Grivickas, dailininkas — H. Ciparis, dirigentas — R. Geniušas. Premjeroj pagrindinius vaidmenis atliko solistai: Poeto — V. Noreika, Justės — G. Apanavičiūtė, Motinos — N. Ambrazaitytė, Alekso — E. Kaniava, Juodojo pono — V. Daunoras, Jureivio — R. Siparis, Aliošos — G. Pamakštys, Seklio — P. Zaremba. Pirmuoju baletu naujuosiuose rūmuose buvo pasirodęs P. Čaikovskio "Gulbių ežeras", dirigentas Ch. Potišinskas, režisuotas E. Bukičiaus. Ch. Gounod "Faustą", režisuotą E. Domarko, dirigavo J. Aleksa. A. Borodino "Kunigaikščio Igorio" operos premjerą paruošė Maskvos didžiojo teatro vyr. rež. B. Pokrovskis, apipavidalinio dailininko V. Leventalio ir L. Statlandas, dirigavo V. Viržonis. Ruošiamos dvi premjeros — V. Barkausko naujosios operos "Legenda apie melę", R. Ščedrino baletas "Ana Karenina". Atnaujinimo bei pritaikymo gerokai didesnei scenai laukia: operos — G. Verdi "Aida", G. Donizetio "Lucia di Lammermoor", G. Bizet "Carmen", baletai — J. Juzeliūno "Ant marių kranto", J. Indros "Audronė", L. Minkaus "Don Kichotas", A. Adano "Žizelis".

KOMPOZ. VYTAUTO PALTANAVICIAUS amžiaus penkiasdešimtmetis buvo paminėtas specialiu jo kūrinių koncertu Vilniaus filharmonijos salėje. J. Domarko ir L. Abariaus diriguotame koncerte dalyvavo filharmonijos simfoninis orkestras, radijo ir televizijos choras, solistai — violončelistas D. Geringas ir dainininkas L. Muraška, atlikę simfoninę uvertiūrą "Vilniaus akvarelės", Leniniui skirtą kantatą "Neužgesint revoliucijos gaisro sparnuotą", naująjį koncertą violončeliui ir orkestrui, siuitos "Tautų draugystė" uvertiūrą.

SMUKININKAS ALEKSANDRAS LIVONTAS staiga mirė lapkričio 12 d., užbaigęs koncertą ir vos spėjęs nužengti nuo scenos. Velionis buvo gimęs 1920 m. Charkove, baigęs Maskvos konservatoriją, mokeskis pas žymiuosius smuiko pedagogus P. Stoliarskį ir D. Oistrachą. Lietuvon pakviestas 1944 m., iki pat mirties dirbo Vilniaus konservatorijoje ir Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokykloje, paruošdamas gausų būrį lietuvių smuikinių, solistų ir orkestrantų. Savo koncertinėje veikloje jis garsino lietuvių kompozitorių kūrinius, pradedant J. Gruodžio, baigiant B. Dvarionu, E. Balsiu ir S. Vainiūnu. Daug savo kompozicijų jė buvo jam specialiai sukūrę, bendradarbiaudami su geriausiu atlikėju. Velionis palaikė buvo pašarvoti Vilniaus konservatorijos salėje, palaidoti lapkričio 15 d. Antakalnio kapinėse.

LIETUVOS TEATRO DRAUGIJA Vilniuje surengė mūsų operos veteranų Antano Kučingio koncertą parminėti jo amžiaus dešimtmetį sukakčiai ir kūrybinio darbo penkiasdešimtmečiui. Sukaktuvinkams pirmąją koncerto dalį skyrė M. Petrauskas, K. V. Banaičio, St. Simkus, J. Tallat-Kelpšos, Vl. Jakubėno, E. Gailevičiaus dainoms, antrąją — J. Karoso, A. Raciūno, L. Povilaičio, V. Bagdono, A. Bražinskio ir A. Raudonikio. Solistai A. Kučingio akompanavo Vilniaus konservatorijos diplomantė J. Sleinytė, o koncertui vadovavo muzikologė O. Narbutienė. Dalyvių tarpe buvo eilė scenos veteranų — N. Vosyliūtė, E. Grikevičiūtė, P. Oleka, St. Sodeika, J. Mažeika, A. Zauka ir kt. Vyr. draugijos konsultantė R. Kaniaviene suorganizavo parodėlę, atskleidusią sol. A. Kučingio nuėitą kelią Lietuvos operoje.

AKMENS AMŽIAUS ugniaivietės liekanos buvo aptiktos Kauno senamiestyje, kairiojo Neries pakrantėje, tiesiant kelią į Vilijampolę. Archeologas K. Meko pranešimui, ugniaivietė rasta 3-3,5 metrų gylyje. Jos liekanų skersmenį sudaro vienas metras, storį — 70-80 centimetrų su ryškiais anglies pėdsakais. Radinį papildė tirtiną skeltis, smulkūs molinių puodų fragmentai. Archeologų tyrimai liudija, kad ugniaivietė priklausė vėlyvajam akmens amžiui, neolito periodui — 4000 — 1600 m. prieš Kristaus gimimą.

LIUDVIKAS RUKAS, fotožurnalistas, 1973 m. keliavęs po JAV, surengė savo nuotraukų parodą "Juoda-balta Amerika", kuri įvyko Vilniuje, Lietuvos Fotografijos meno Draugijos salone. Nuotraukos atspindi dabartinės Amerikos kontrastus — jos technikos bei mokslo laimėjimus ir gyvenimo nelygybę.

ROKISKIO LAUDIES TEATRAS savo repertuarą papildė dviem lietuvių autorių komedijom — Viktoro Mirono "Aukinė žuvelė" ir Kazio Sajos kūriniu "Kepurė dega". Abu premjerinius spektaklius režisavo S. Butkytė. Vaidino saviavilkinės scenos jaunieji aktoriai ir jos veteranai — J. Mažeikis, I. Sinkinsas, E. Daniūnaitė.

V. Kst.

Solistas V. Verikaitis koncerto metu Ročestery

Nuotr. J. Jankaus

Solistui Verikaičiui 50 metų

PRANYS ALSĖNAS

Sol. V. Verikaitis savo dainos karjerą pradėjo 1943 m. Vilniuje, istodamas į operos chorą ir lygiagrečiai pradėdamas lankyti muzikos mokyklą (tai antroji 30-ties metų dainos ir muzikos meno puoselėjimo sukaktis). Po to V. V. su daina ir muzika nesiskyrė ligi šių dienų.

Jis yra bosas - baritonas, turįs stambų, lengvai valdomą balsą ir gerą jo valdymo techniką. Mokesį pas prof. Benonį ir sol. Al. Kutkų.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Ten dalyvavo J. Starkos vyrų chore Dillingene. Pereinamojo stovykloj suorganizavo mišrų chorą ir oktetą. 1948 m. atvyko Kanadon kaip miškakirtis. 1949 m. pradėjo vargonininkauti naujai įsteigto Priskėlimo parapijoj Toronto. Tuo pat metu lankė Toronto muzikos konservatoriją. Priskėlimo parapijoj suorganizavo mišrų chorą ir vyrų kvartetą, taip pat — vaikų chorą bei orkestrą. Rėngė koncertus Toronto, o su kvartetu gastroliauvo Kanadoj ir JAV-bėse. Iš konservatorijos perėjo į Toronto universiteto muzikos fakultetą, kurį baigė muzikos magistras (MA) laipsniu 1955 m.

Nuo 1953 m. dainavo savaitinėje radijo programoje CBC "Songs of my people", kurią vėliau porą metų tuo pat vardu tęsė televizijoj. Jo iniciatyva 1956 m. televizijoj buvo suvaidintas vaizdelis su dainomis ir pašnekesiais iš lietuvių gyvenimo. Kaip solistas dalyvavo "Canadian Opera Co." paruošose operose: "Tosca", "Užburtoji fleita", "Manon", "Parduotoji nuotaka", "Madame Butterfly".

1956-59 m. V. Verikaitis dalyvavo Stratfordo pastatymuose Gilbert ir Sullivan operėčių. Su šia grupe važinėjo Kanadoje ir JAV-bėse. 1957-59 m. lankė vasarinius pedagoginius kursus ir gavo teises dėstyti muziką mokyklose. 1959 m. pradėjo talkinti Aušros Vartų parapijai Hamiltone. Ten suorganizavo mišrų ir vaikų choras. Dalyvavo

V. V. Toronto konservatorijos ir CBS televizijos operų pastatymuose, tradiciniuose Toronto "Promenade" koncertuose, Toronto filharmonijos choro koncertuose solistu, 1960 m. su Stratford operėčių grupe Gilbert ir Sullivan porą vaidinimų turėjo Niujorke. 1960 m. karališkosios Kanados operos b-vės statytoj operoj "Tosca" atliko Angelo vaidmenį ir dalyvavo "Parduotoje nuotakoje". Tais pat metais dalyvavo Kanados radijo programoje "Music in Miniature" ir greta angliškų kūrinių padainavo J. Gruodžio ir K. Banaičio dainų. 1963 m., išlaikęs Civil Service komisijos egzaminus, buvo pradėjęs dirbti Ontario provincijos rūmuose Toronto, o savaitgaliais vargoninkavo lietuvių parapijoj Hamiltone.

V. Verikaitis yra koncertavęs su kanadičių simfoniniais orkestrais, kūrų programos buvo transliuojamos per radiją bei televiziją. Su koncertais yra lankęs JAV-bių lietuvių kolonijas, su Hamiltono mergaičių choru "Aidas" sėkmingai koncertavo Europoj, buvo priimti popiežiaus etc. ("L'Osservatore Romano" rašė, jog "Aidą" atlydėjo pas Sv. Tėvą du prelatai — Tulaba ir Verikaitis...)

Pagaliau sol. V. Verikaitis baigė kitus pedagoginius kursus ir gavo vidurinių mokyklų muzikos mokytojo teises. Mokytojavo Danforth Technical School, vadovavo jaunimo chorui lietuvių Sv. Jono Kr. parapijoj ir mokė dainavimo šeštadieninėj Toronto mokykloj.

V. Verikaitis, kaip menininkas, yra bohemiškas polinkis, bet kartu ir didelio ryžtingumo asmuo. Jo pusamžio metų sukakties proga linkėtina ir toliau ryžto bei sėkmės lietuviškos dainos puoselėjimo srityje.

KAM RŪPI LIETUVISKIEJI Reikalai išeivijoj, tam rūpi ir LIETUVA — jos laisvė, gerovė ir ateitis

Svarbus investavimas!

Puiki, vertinga, nepaprasta ir ilgai atmintina dovana kiekvienam. Mūsų odisėja aukso, sidabro ir platinos medaliuose. "THE BALTIC SAGA" trys pirmieji medaliai pagaminti ir jau gaunami. Kiekvienas jų sveria 30 gramų ir yra 4 cm. dydžio. Čia matote pirmų trijų medalių pusių nuotraukas.

Ši reikšminga laida, specialiai pagaminta paminėti 30 metų tremčiai 250.000 estų, latvių ir lietuvių, yra pavirtinimo Kanados Lietuvių Federacijos. Šioje laidoje yra tikrai 3000 medalių, kurių kiekvienas numeruotas nuo 1 iki 3000. JAV piliečiai dabar taip pat jau gali pirkti aukso medalius, JAV miltos aukso ir platinos medaliams yra 20%, sidabro — 10,5%. Tai puiki kaledinė dovana mieliesiems mūsų bičiuliams ir giminėms. Ji yra daili, vertinga, labai speciali ir nesenstanti.

"THE BALTIC SAGA" — tai mūsų istorija sidabre, aukse ir platinoje. Tikrai \$26.50 gryname sidabre, \$324 — 22 karatų aukse ir \$393 — platinoje.

PASKUBEKITE ĮSIGYTI PRIEŠ KALEDAS!

Atsiminkite, kad JAV piliečiai dabar jau gali pirkti ir aukso medalius.

Rašykite čekius arba pašto perlaidas Balticoin vardu ir siųskite: **Balticoin, 148 Duke St., Hamilton, Ont., L8P 1X7, Canada.**

UŽSAKYMO ATKARPA

Prašau atsiųsti man:

THE BALTIC SAGA 1..... 2..... 3..... medals in 99,9% silver \$26.50 each \$.....

THE BALTIC SAGA 1..... 2..... 3..... medals in 22 karat gold \$324 each \$.....

Ontario gyventojai turi pridėti 7% pardavimo mokesčio

Už kiekvieną užsakymą už Kanados ribų reikia pridėti po \$1 už pašto ženklus ir siuntos paruošimą \$..... \$1.00

Čekis arba pašto perlaida, skirta Balticoin \$.....

JAV doleriai priimami lygia verte kaip ir Kanados \$.....

Name..... Address.....

City..... Province..... Postal Code.....

KALĖDINIAI DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Prieš sudarydami dovanų siuntinius savo giminėms Lietuvoje, nepamirškime pasiųsti žemiau išvardintų prekių, kurios yra ten ypač naudingos ir pageidaujamos.

Stora "crimplene" medžiaga su ornamentais; tinka moterų eilutėms arba suknėlėms; 1 jardas \$ 6.00
Lygi "crimplene" medžiaga suknėlėms, 1 jardas \$ 5.40
"Crimplene" medžiaga su blizgučiais, 1 jardas \$ 7.80
(Crimplene medžiagos galima siųsti iki 8 j. viename siuntinyje)
Geriausia vyriški eilutė angliška medžiaga, 3/4 jardo \$50.00
Labai gera eilutė angliška medžiaga, 3/4 jardo \$43.00
Moterų apsiaustams medžiaga, stora, vilnonė, 3 jardai \$30.00
Minko kailis moteriškam apsiaustui \$30.00
Nailono kailis moteriškam apsiaustui, 3 jardai \$36.00
Vyriški arba moteriški užsegami megztukai (cardigans) \$16.50
Vyriški nailono marškiniai \$ 9.50
Sulaukiami lietsargiai, labai geri \$ 8.00
Vilnonės gėlėtos skarelės arba "Cashmilon" skarelės su blizgučiais \$ 7.20

Pirmame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiam pinigų tokiom prekm, kurių iš čia negalima pasiųsti. Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olimpia" rašomasias mašinėles su lietuvišku šriftu. Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01-739-8734 arba 01-460-2592

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKES, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

Kasos valandos:	Moka už:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų.....9½%
Antradieniais 10 - 3	taupomąsias-savings s-tas. 9½%
Trečiadieniais uždaryta	depozitų-čekių s-tas.....6%
Ketvirtadieniais 10 - 7	Duoda paskolas:
Penktadieniais 10 - 8	asmenines10½%
Šeštadieniais 9 - 12	nekiln. turto10%
Sekmdieniais 9.30 - 1	investicines iki.....12%

Skyrius Anapilyje veikia sekmdieniais nuo 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

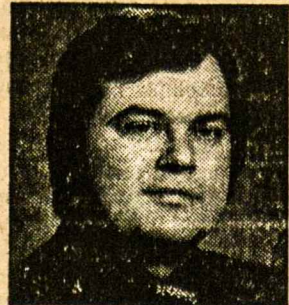
ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716

Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius laktus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimoms apsaugą
- studentų draudęs fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714

Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimanai užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai

Norintiem pirkti ar parduoti nekilnojamą
nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus

Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENĖ)
United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybėse augščiausioje vyrų klasėje dalyvauja Kauno Žalgiris ir Vilniaus Statyba. Lietuvos krepšinininkai augščiausios lygos pirmenybėse dalyvauja nuo 1945 m. ir niekad nėra iš jų iškritę. Lietuviai yra laimėję Sov. Sąjungos meistertystę 1947 ir 1951 m. Antras vietas laimėjo 1949 ir 1952 m. Trečias vietas laimėjo 1953, 1954, 1955, 1971 ir 1973 m. Sov. Sąjungos krepšinio augšč. lygos pirmenybėse yra žaidusios šios lietuvių komandos: Akad. S.K., Kauno Žalgiris, Kauno KKI, Vilniaus Spartakas, Vilniaus Plastikis ir Vilniaus Statyba. Po dvi komandas pirmenybėse dalyvauja 7 kartus. S.m. pirmenybės pradėtos nesėkmingai — beveik be laimėjimų.

Panevėžyje pasibaigė "Draugystės Taurės" bokso turnyras, kurį laimėjo Žalgirio rinktinė. Dalyvavo taipgi Gudijos, Estijos ir Latvijos boksininkai. Turnyras buvo tikrai draugiškas — boksotojams pritrūko pirštinių. Sov. Sąjungoje sportui skiriama didelė reikšmė, tačiau šis bokso turnyras, anot koresp. A. Levicko, buvo prarastas "nekaip".

Jauinių stalo teniso zonišėse, pirmenybėse Dnepropetrovske gerai sužaidė Lietuvos jaunių komanda, nugalėjusi Ukrainą 6:3, Moldavią ir Estiją po 8:1. Asmeninėse varžybose M. Krygeris laimėjo 1 v. Mergaičių komanda, nors ir pralaimėjo vienas rungtynes Ukrainai, irgi pateko į baigmines pirmenybes, kurios įvyks sausio mėn.

SPORTAS VISUR

Peru valstybėje yra kasmet rengiamos estafetės prisiminti greitakojams inkų paštininkams, kurie senovėje tokiu būdu perduodavo žinias. Estafetė prasideda pietuose ir tęsiasi per visą Peru iki šiaurinio šalies galo — iš viso per 1700 mylių. Dalyvauja 3 komandos, kurios sudaro apie 4000 bėgikų, pasipuošusių spalvingais senovės inkų drabužiais. Bėgimo kelias vingiuoja į senaisiais inkų keliais — per sniegą padengtus Andų kalnynus, saulės išdegintus dykumas ir žalumynus paskendusius tropikų slėnius. Šiomis estafetėmis prisimenama garbinga inkų praeitis ir norima sudominti gyventojus sportu. Tai bene ilgiausia estafetė pasaulyje.

VYČIO ŽINIOS

Jauiniai C(14) CYO pirmenybių rungtynėse nugalėjo Aušrą 35:32. Didžiausias komandos ramstis buvo P. Ignatavičius, įmetęs 27 krepšius. Komandoje dar žaidė: K. Banelis, A. Radzevičius, A. Kasperavičius, V. Grabauskas, E. Augaitis, J. Zenkevičius ir A. Kikonis.

Jauiniai D I (iki 12) nepelnytai pralaimėjo St. Chris komandai 16:17. Tose pačiose CYO pirmenybėse vytičiai, atkakliai kovodami, vedė rungtynes 6 taškų skirtumu. Žaidimo pabaigoje priešui pavyko keli tolimi metimai ir techniška bauda nulėmė rungtynes. Žaidė: J. Karpis 8, V. Grabauskas 4, G. Grabauskas 2, P. Tutlys 2, R. ir P. Karpiai, S. ir J. Namikai.

Jauiniai D II (iki 12) buvo silpnokas priešininkas Aušrai — CYO pirmenybių rungtynėse pralaimėjo 4:31. Žaidė: J. Ažubalis 4, A. Balsys, R. Budrys, V. Banelis, T. Rimkus, A. Bajorinas, P. Sukauskas.

Jauiniai B (16) savo pirmenybių rungtynes, priešui pavėlavus, laimėjo be žaidimo. Tačiau vytičiai su ta pačia komanda laimėjo ir draugiškas rungtynes po nurodymo laiko.

Mergaitės (18) pralaimėjo CYO pirmenybių rungtynes prieš Corpus Christi 20:26. Žaidė: S. Underytė 12, R. Matulaitytė 2, O'Donohue 4, Stoko 2, Z. Zukauskaitė.

Mergaitės (iki 12) tose pačiose pirmenybėse nors ir pralaimėjo prieš Blessed Sacrament 8:26, tačiau sudarė geros komandos įspūdį. Komandoje išsiskiria L. Radzevičiūtė 2, R. Slapšytė 4 ir A. Sinkevičiūtė 2. Dar žaidžia komandoje R. Baliūnaitė, I. Balsytė, A. Kasperavičiūtė, K. Šimkutė. Šioms rungtynėms sumaniai teisėjo G. Zukauskaitė. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Klubo ruoštas vakaras gražiai pavyko. Valdyba dėkoja visiems pagal-

Dirbtiniai dantys
BLOOR VILLAGE

Denture Clinic

R. Hejnowicz R. D. T.

2223A Bloor Street West,

Toronto, Ont. Tel. 762-2602

Atidaryta nuo 9 v. r. — 5 v.p.p.,

šeštadieniais nuo 9 v. r. — 12 v.

ČESNAKAS - SVEIKA TAU

Kaip pulkus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tikstančiuose valgiu. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maistą, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę gryninti žmogaus organizmą. ADAMS GARLIC PEARLES buvo parduodami per 35 metus ir patenkinančiai tikstančiuose vartojami. Dar šiandien nusipirkti ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatyti, kaip šis pulkus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavidalo neturi nei kvapo nei skonio!

bėjusiems vakarą surengti, ypač O. Skukauskienėi, I. Zemaitienei, I. Ciurlienei, S. K. Plučams, B. J. Tamulioniams, V. Taseckui, J. Geniui, A. Kairiui, K. Zebraskui, V. Karnevičiui, S. Jurkševičiui.

Klubo uniformų įsigijimo vajus yra baigiamas ir gražinami vajuas lapai. Pirmasis gražino E. Sleky, surinkęs \$165 iš V. Bendoriaus, P. Kevelaičio, A. Domeikos, Pr. Žulio, K. Zebrasko, St. Plučo, V. Norkaus, A. Cipijausko, J. Stalioraičio, A. Kairo, J. Genio, S. Grizicko, P. Paurio, V. Biretos, E. Punkrio, Pr. Skrupsko, A. Zemačio, B. Pačausko, J. Petronio, V. Skukausko, K. A. Kareckų, Pridėjo ir savo auką. Ačiū visiems.

Draugiškos krepšinio rungtynės buvo sužaistos lapkričio 30 d. Prisiėlimo parapijos salėje tarp Aušros jaunių A pirmos komandos ir Detroito Kovo. Svečiai laimėjo 42:69 (25:33). Daugiausia taškų iškovojo R. Sriubiškis 10, R. Kaknevičius 8, St. Arlauskas, E. Gataveckas ir A. Abromavičius po 6. Kovo — E. Kasputis 20, E. Sventickas 16. Ten pat bei tą pačią dieną draugiškai žaidė ir vyrų komandos. Aušriečiai laimėjo 83:65 (43:32). Ryškesni žaidėjai: R. Underys 21, E. Stravinskis 15, A. Kaknevičius 14, E. Norkus 13, o Kovo — E. Kasputis 18, J. Bodija 14.

Aušros jaunių A pirmoji komanda gruodžio 1 d. žaidė su Kovu. Aušra laimėjo 55:46 (29:20). Geriausi žaidėjai: Pr. Žulys 24, A. Valickis 14, o iš Detroito — R. Jankaitis 19, E. Kasputis 14. Klubas dėkoja Albinui Puzeriui už paskutinių rungtynių teisėjavimą.

Aušros moterys žaidė lygos krepšinio rungtynes prieš Etobicoke Ramblers komandą. Mūšikės ir ši kartą laimėjo 56:47. Daugiausia taškų iškovojo: D. Norkutė 14, S. Rano-nytė ir J. Klimaitė po 12.

Klubas kviečia mergaites (žemiau 18 metų), kurios norėtų žaisti krepšinį, atėti ketvirtadieniais 6.30 v. r. Prisiėlimo parapijos salį. V. M.

Skautų veikla

• Mindaugo dr. vės sueiga — gruodžio 16 d., 7 v.v., Prisiėlimo muzikos studijoje. Visi atsineša savo darbo kalėdinius pasveikinimus, kurie bus premijuojami.

• Gražiai pajavairiusiems vakaro programą — Skt. Stepo Kairo muzikiniam vienetei, jų vadovams — S. Valiūnaitėi ir G. Kalinauskui, "Gintaro" jaun. grupei ir vadovei D. Nausėdinei, "Atžalynui" ir vadovei Marcinkutei tėvų k-tas taria nuosirdų ačiū.

• "Dainos" dr. vės sueigoj idomų pasnekesį skaitė v.v.l. D. Valadkienė. Skautiškas ačiū.

• Metinis Romovus narių susirinkimas šaukiamas gruodžio 15 d. 11 v.v. skautų būkle. Jame bus valdybos ir komisių pranešimai, diskusijos ir rinkimai. Kviečiami visi nariai dalyvauti.

• Kun. Birutės vyr. skautų dr.vei 6 metus vadovavusiai ps. A. Seškuvienės sesės labai dėkoja. Dr.vei vadovauti pakviesta v. sk. v. sl. G. Baltaduonienė, adj. v. sk. E. Simanavičienė.

• Iš LSS tarybos nutarimų: "Visi vadovai ir vadovės labai skatinami dar labiau rūpintis, kad skautų ir skautėlių stovyklose, įvairiose sueigose bei visokiuose užsiėmimuose būtų dar giliau pabrėžiamas lietuviškumas, dar tampriau įsisąmoninama i lietuvių tautos reikalus, dar plačiau įsigijama tautinio susipratimo, visais atvejais gerbiama lietuvių kalba ir dar labiau suprantami Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos laisvės klausimai." Č. S.

Studentų žinios

Sveikiname Antaną Šileiką, Lilią Zenkevičiūtę, Giedrę Vasiliauskaitę ir Algį Senkų išrinkimo proga į SALSS centro valdybą. Ateinančių metų suvažiavimas įvyks Montrealyje.

Priekalėdinis linksdavakaris studentams bus gruodžio 21 d., 8 v.v. Ypatingai kviečiame pirmųjų metų studentus. Atėkite pasilinksinti po egzaminų.

Slidinėjimo iškyla bus sausio 17 ir 18 dienomis University of Toronto Outing Club Cabin.

MELNYNOJI MARIJOS ARMIJA, kurios statusas patvirtintas popiežiaus, maldą kovoja prieš raudonąją komunizmo armiją. Jos narys privalo kasdien kalbėti Rožinį, melstis pirmąjį mėnesio šėštadienį ir kt. Jo pavardė siunčiama į Fatimą. Kas norėtų daugiau informacijų arba įsirašyti į tą sąjūdį, gali skambinti tel. 763-4233 Toronto po 6 v.v. Rašyti: Marijos tarnaitė, 461 Armadale Ave., Toronto, Ont. M6S 3Y1, Canada. Taip pat platinamas laikraštis anglų kalba "Michael", rašas apie Marijos apsiereikšimus. Kreiptis augščiau nurodytu adresu.

O'KEEFE CENTRE

FRONT & YONGE 363-6633
AIR-CONDITIONED

gruodžio 19-28

VALSTYBINIS KANADOS BALETAS

įsteigėja — Celia Franca
stato baletą

The Nutcracker

(SPRAKTUKAS)

Žavinti kalėdinė legenda

Tiktai 12 spektaklių

Bilietai jau parduodami!

O'Keefe Centro kasa atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 11 v.r. — 9 v.v.

NAUJI IR VARTOTI autovežimiai

- Lietuviams duodama nuolaida
- Geras ir greitas patarnavimas

Kreiptis: ED. BIČIŪNAS

darbo: 274-1528

namų: 270-3966

RIFLE RANGE MOTORS

1019 Lakeshore Road East

Savininkas — ROMAN TYSIAK (ukrainietis)

6 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. XII. 12 — Nr. 50 (1297)

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

NETOLI LIETUVIŲ NAMU parduodami du visai nauji mūriniai namai. Kiekvienas po šešis kambarius, po dvi spalvotas vonias ir modernias virtuves. Privatus įvažiavimas. Garažas. Balkonai. Labai geras parkas, ypatingai dviejų giminėn, kurie nori gyventi kartu. Įmokėjimas po \$10,000 kiekvienam.

INDIAN RD. — BLOOR, atskiras didžiulis 20 kambarių, 5 butų namas. Metinės pajamos — daugiau kaip \$12,000 ir butas šeiminkui. Garažas su privačiu įvažiavimu. Skubiai parduodamas su visais baldais, atvira skola.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, viskas naujai atremontuota, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas be skolų. Įmokėti apie \$10,000 ar mažiau.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9¾% už 90 dienų term. depozitus

9% už 1 metų term. depozitus

8¼% už taup. sąskaitas

6% už depozitus (čekių sąskaita).

KAPITALAS: \$8,800,000

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgicūs iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (lepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), meztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene).

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

• Sąžiningas patarnavimas.
• Parūpiname mortgicūs
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę betkuriame rajone.
102 Riverwood Parkway Telefonas
Toronto, Ontario M8Y 4E9 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BURMOS MEDZIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Marksisto kova už laisvę

(Atkelta iš 1-mo psl.)

— Vadinasi, padėti nacionalistams — tai būtų tarybiškai elgtis? O kas organizavo Kudirkienės kelionę Maskvon, kas ją šelpė?

— Jūs patys neabejojate, kad man yra svetimos nacionalistų pažiūros, nors jūs patys jokių pažiūrų neturite ir tai laikote „šizofreniko“ kvailybe. Mane jūs bauginate nacionalistais, o mano draugas „šizofrenikais“. Bet manęs tas baisus žodis nebaugina, ir aš galiu pasitikti savo draugais, kaip ir jie manimi. Kaip tik tarp nacionalistų pasirodė buvo daugiau žmonių, mokančių vertinti dvasines vertybes ir nepalūžti nuo grasi-nimų atimti duonos gabalėlį. Tai liudijo 1972 m. patyrimas, kuomet aš tupėjau jūsų požeminiose...

* * *

S.m. balandžio 27 Kudirkos motina ir aš nusipirkome bilietus į Maskvą. Į peroną lydoje Viktoras Petkus ir Balys Gajauskas. Pirmasis — atsėdėjęs Sibire 17 antrasis 25 metus. Bando eiti įlipti į traikinį „LITVA“. Staiga milicininkai prikišo prie Kudirkos motinos:

— Ko jums reikia iš moters? — klausia Viktoras Petkus, o aš tuo metu paduoju bilietus kontrolieriui.

— Tai mes, Viktorai, sako civilistiškai apsiėmę vyrai ir, plačiai šypsodamasis, sveikina.

— Jei jūs, — atsako Viktoras, — tai reikia klausyti, nes jūs esate vaikštinėjantis „įstatymas“. Kitas vyras tuo tarpu rodo milicininkams mane.

Balys gina ir ramina Kudirkos motiną. Nuo manęs palma pasą ir bilietus. Du milicininkai ir būrys civilių. Be to, po durtis žmonės stovi visuose išėjimuose. Susidaro įspūdis, kad jų yra apie 20-30 vyrų. Kudirkos motiną ir mane vedasi į „Motinos ir vaikų kambarį“, kurį, matyt, naudoja kaip milicijos skyrių. Saugumiečiai pradeda aiškinti Kudirkos motinai, kaip neleistinai ji elgiasi, o mane milicijos palydovas veda gražinti bilietus. Atidavimai, netekdamas 15 procentų jų kainos ir nuraudęs iš gėdos, nes ten esančių žmonių žvilgsniai įsėjoko manyje kriminalisto, ne politiško požiūrio.

— Mane sulaukė kaip politinį nusikaltėlį, — bandžiau paaiškinti kasi-ninkai, iš kurios valandą anksčiau melstė išmėdžiau bilietus.

— Kas tai per pokalbiai? — suriaumojo kokių 20 metų milicininkas, jausdamas savo atsakingą už-davinį.

Grįžau. Kudirkos motinai vis buvo aiškinama, kad jai nevalia važiuoti į Maskvą, kaip jau anksčiau buvę jai sakę.

KUDIRKOS...

(Atkelta iš 5-to psl.)

satyros „viršininkus“ parodyti scenoje būtų atėmę iš žiūrovų daug laiko, o ir vaidintojams būtų buvusi persunkti našta. Bet ir ką žiūrovai matė, pilnai užteko susidaryti vaizdą, kokie „viršininkai“ yra valdė Lietuvos žmonės ir kodėl tada Lietuva buvo tamsi ir juoda.

En t u z iastingo ročesteriečių dramos sambūrio vadovas ir širdis yra dr. Jonas Dėdinas. Jam talkina A. Cieminis ir St. Ilgūnas. s. b.

— Ka gi blogo aš darau? — nesu-pranta ji.

— O kam jums važiuoti?

— Gi mane kviečia...

— Jei reikės, mes patys jus nuvešime, — gerasirdiškai įtikinėja saugumietis.

Man leidžia eiti pajieškoti Petkaus ir Gajausko. Radau juos stovinčius toje pačioje vietoje, prižiūrimus atokiai stovinčių „civilistų“. Kai tik priėjome prie „Motinos ir vaikų kambario“, aš įėjau vidun. Kudirkos motinos įtikinėjimas vis tebesitęsė. Jėgus vidun, išėjimo į laisvę progą man duotąs gėdėjęs pagrasino ne-leisti man emigruoti. Tuo baigėsi jų man adresuoti žodžiai...

* * *

Netrukus išėjo Kudirkos motina. Civilizmas gana korektiškai atsisveikino, mes, lyg netikėdami laisvę, irgi išsiskyrėme. Gajauskas su Kudirkos motina nuskubėjo į išeinantį Kauno traikinį. V. Petkus nuskubėjo į „darbą“, o aš į centrinį pastą. Iš centrinio pasto paskambinau maskviškiams draugams. A. Sacharovą prisiskambinau tik po dvejujų savičių, nes, pasirodė, jis buvo išvykęs.

Dėl V. Petkaus „darbo“ reikia pridėti: 1974 m. valstybės saugumas pa-reikalavo jį atleisti iš buhalterio pareigų. 1973 m. turėjo atleisti iš zakristijono pareigų Sv. Mykolo bažnyčioje. Jo buvusių įstaigų vadovams policija paaiškino gana tvirtai, kad Petkus negali čia dirbuoti, nes tos pareigos palieka jam daug laisvo laiko. Paskutiniu metu jis padėdavo Dubingių klebonui versti knygas.

Vėliau iš Petkaus sužinojau, kad ir jį saugumas pasikvietė, davė panašius ir mano klausimus. Bet vietoj pavojingos draugystės su nacionalis-tais jį gėdino, kam jis prasidėjo su tuo „šizofreniku“ (puspročiu), ir dar melavo, kad gali duoti jam mano „atviraširdžius“ parodymus. Bet vie-nojo vietoj saugumiečiai visi suklupo. Jų pasiklausytas telefoninis pasikalbėjimas su manimi nebuvo Viktoro, o kito žmogaus, tik paminint Vikto-ro vardą. Šias smulkmenas suminiu tikrai norėdamas parodyti užmojų „valstybinio darbo“ kovojant su „ypač pavojingais valstybiniais nusikaltėliais ir su jų vadinamais „busi-kaltimais“. Be abejo, buvo kviečia-mas ir B. Gajauskas, grįžęs pas mo-tiną į Kauną.

ŠNEKA, BET...

(Atkelta iš 3-cio psl.)

suglausati pasakytą, tinka prancūzų vado žodžiai. Kai Napoleonas žygiavo į Maskvą, buvo trumpam laikui sustojęs Vilniuje. Čia jis, pasišaukęs lietuvių atstovus, paklausė: ko norite? Vietoje aiškaus atsakymo ir savo norų išdėstymo lietuvių tik muistėsi, lankstė galvas ligi žemės ir siekė bučiuoti Napoleono ranką. Napoleonas matydamas toki lietuvių elgesį mostelėjo ranka ir pasakė: „Sitiems avinams reikia gero piemens“.

Siandien, berods, tą piemenį jau turim. Tai Maskvos enkave-distas su naganu. Nors anas dar mūsų čia ir nepasiekia, bet juk avys instinktyviai žino, kur yra piemenio. Todėl į tą pusę ir žiūri. (Na).

TORONTO, ONT.

Kaikurios kanadiečių švietimo vadybos keičiasi mokytojų su Britanija. Jų tarpe yra ir Simcoe švietimo vadyba, kuri nutarė pasiūsty tris mokytojus vieneriems metams. Vienas jų yra mokykl. R. Mickevičius, dirbąs Staynerio Collegiate Institute.

S. Prancickas gana dažnai parašo laiškus dienraščiui „The Toronto Sun“ įvairiais klausimais. Lapkričio 3 d. laidojo buvo išspausdintas jo laiškas, liečiąs Toronto savivaldybės rinkimus. Jame autorius priminė dr. Shulmanui, kad jis, rašydamas apie kandidatus, nepaminėjo vieno geriausių kandidatų — T. O'Donohue. Redakcija pridėjo priedą: „Jis manė, kad tai aišku visiems.“

Įkurtuvės. Adv. A. Puteris ir Liet. Namų administratorius A. Juzukonis rytinėje Toronto dalyje savo įsigytame name gruodžio 7 d. suruošė įkurtuves. Dalyvavo tėvai, giminės ir gražus būrys jaunimo.

„T. ŽIBURIAMS“ vietoje kalėdinių sveikinimų atvirkštai aukojo po \$20: P. ir J. Barakauskai šeima, B. K. Cepaitis, Stasė ir Vytautas Liutins, Morta ir Bronius Norkai, Prima ir Bronius Sapliai bei sūnūs, V. Pernienė, \$16.50: El. K. Gudinskai iš Hamiltono; \$15: Adelė Šimkevičienė, Vytautas ir Angelė Kulniai, Alvinas ir Vladas Ramanauskai, J. Z. Didžbaliai, A. M. Aulinskai iš Oakvilės; \$12.50: S. V. Goldbergai iš Sault Ste. Marie; \$12: A. ir A. Erstikaitis iš Stoney Creek, Ont; \$11.50: dr. Vincas ir Veronika Kubiliai, V. ir E. Kriščiūnai, Barbora Latauskienė iš Hamiltono; \$10: Irena ir Petras Čiurliai, Ona ir Antanas Jakimavičiai, A. T. Sekonai, Vincas Rutkauskas, Ona ir Jurgis Dementavičiai, Stasė ir Mikas Petrušiai, Genovaitė ir Juozas Mockai, Anelė ir Jonas Puteriai, Monika ir Jonas Žekai, Elena ir Steponas Pusauskai, O. ir S. Prancickai, A. J. Raškauskai, Marija Švelnienė, Anelė ir Tomas Žiliai, B. Stonkus iš Delhi, Valerija Anysienė (taip pat paaukojo \$10 lietuvių vaikų darželiui); \$6.50: P. V. Kovelai iš Hamiltono; \$6: Antanas ir Ona Bugailiškai iš Hamiltono; \$5: Balys ir Stasė Matulevičiai, Izidorius Antanaitis, Emilija ir Paulius Vindašiai iš Delhi. — Sveikindami „T. Žiburius“ Kalėdų progą aukojo \$30: Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; \$10: K. ir B. Zutačiai. — „T. Žiburių“ 25-čio progą paaukojo \$5 Marija Malcienė iš Montrealio, Visiems aukotojams reiškiamas nuoširdžias padėkas.

„T. Žiburiams“ aukojo \$50: K. K. Moterų Dr. J. Priskelimo parapijos skyrus; \$30: Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; \$11.50: V. Ivanauskas, Feliksas Noreika; \$10: Bronius Abramonis; \$6.50: Antanas Poškus; \$6: Ant. Diržys; \$5.50: Petr. Jonikas; \$3.50: M. Zemaitienė, Mėcys Pranyš, M. Krivickas, Z. Zbarauskas; \$1.50: V. Šliogeris, V. Adamonis, A. Parešis, Br. Mozūras, J. Leveris, P. Micevičius, J. A. Ransonis, J. Žiūraitis, P. Gaidelis, I. Brannan, A. Paškevičius, J. Adomėnas, V. Linka, V. Kaveckas, Anne Strolis, L. Kukutis, P. Ruikis, Juozas Žiurinskas, S. Indriksonienė, P. Zabarauskas, O. Vaitas, M.D., Alb. Mašalaitienė, J. Skeivelas, A. Zalagėnas, kun. J. Tautkus, Z. Zaleskis, A. Baradinskis, M. P. Skučai; \$1: Fr. Kairys. Dėkojame visiems savosios spaudos rėmėjams.

„T. Žiburiams“ aukojo

50: K. K. Moterų Dr. J. Priskelimo parapijos skyrus; \$30: Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; \$11.50: V. Ivanauskas, Feliksas Noreika; \$10: Bronius Abramonis; \$6.50: Antanas Poškus; \$6: Ant. Diržys; \$5.50: Petr. Jonikas; \$3.50: M. Zemaitienė, Mėcys Pranyš, M. Krivickas, Z. Zbarauskas; \$1.50: V. Šliogeris, V. Adamonis, A. Parešis, Br. Mozūras, J. Leveris, P. Micevičius, J. A. Ransonis, J. Žiūraitis, P. Gaidelis, I. Brannan, A. Paškevičius, J. Adomėnas, V. Linka, V. Kaveckas, Anne Strolis, L. Kukutis, P. Ruikis, Juozas Žiurinskas, S. Indriksonienė, P. Zabarauskas, O. Vaitas, M.D., Alb. Mašalaitienė, J. Skeivelas, A. Zalagėnas, kun. J. Tautkus, Z. Zaleskis, A. Baradinskis, M. P. Skučai; \$1: Fr. Kairys. Dėkojame visiems savosios spaudos rėmėjams.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Camp sausukė suvažiuovimą J. Diefenbakeriui pakeisti kitu vadu. A. Maloney, remdamas J. Diefenbakerį, buvo paskelbęs savo kandidatūrą į partijos pirmininkus, bet 564:502 balsų santykiu pralaimėjo D. Campui. Konservatorių siūlymai išrinkti A. Maloney partijos vadu ataina iš visos Kanados, net ir Kvebeko, nes jis moka ir prancūzų kalbą.

VITALITY

Natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų KRAUTUVĖ. 3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. • Tel. 259-8364 R. Statulevičius

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. 532-5191

„T2“ administracijoje gaunamos knygos: 1. „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ (slaptai Lietuvoje leidžiamas po-grindžio neperiodinis laikraštis), \$2.50. 2. Lietuvių kalbos žodynas mokyklai ir namams. Redagavo A. Klimas ir St. Barzdukas, \$6.00. 3. R. Scarry, Mano žodynas (spalvoti piešiniai, angliškai ir lietuviškai pavadinimai), \$5.00. 4. St. Yla, Dievas sutemo-se, \$3.00.

Teodora Užbalienė, 76 m. amžiaus, išvyko į Montevideo, Urugvajuje, aplankyti savo brolio Romano, kurio nėra mačiusi 47 metus. Ten mano viešėti porą mėnesių.

Slaiviečiai išėjusi iš spaudos 270 psl. su 150 iliustracijų inž. P. Lelio atsiminimų knyga „Lietuvos keliu 1910-1973“, jau baigiama išspaudinti. Liko pas autorių 50 egz. Adresas: 32 Weatherell St., Toronto 9, Ont. Knygos kaina minkštu viršeliu \$6, kietu \$7, persiuntimas paštu 50 ct.

Atėjus žiemai, kaikurie to-rontiečiai, turį nuosavybės Flo-ridoje, išvyko ten atostogų.

MIRUSIEJI. A.a. Kleopas Daulenskis, 60 m. amžiaus, širdies smūgio ištiktas mirė gruodžio 2 d. Palaidotas Sv. Jono liet. kapinėse. Paliko žmoną ir dukrą. Karštą dengė lietuviška trispalvė. Velionis buvo VI. Pūt-vo šaulių kuopos narys. — A.a. Vladas Miškinis, 74 m., mirė gruodžio 4 d. Vilnietis, bet visą laiką gyvenęs Lietuvoje. Buvo viršila III pėst pulke. Laidotu-vėmis rūpinosi testamentu vykdytojai. Palaidotas Sv. Jono liet. kapinėse. — A.a. Lukas Gataveckas, 95 m., mirė gruodžio 7. Velionis buvo giliai tikintis žmo-gus, išauginęs 10 vaikų ir sulau-gęs per 50 anūkių ir proanūkių. Palaidotas gruodžio 10 iš Prisi-kėlimo parapijos Sv. Jono liet. kapinėse. — A.a. Ena Beržienė mirė gruodžio 7 d. Hamilto-ne. Palaidota gruodžio 10 d. Sv. Jono liet. kapinėse.

Joana ir Juozas Valevičiai su šeima švenčių laikotarpyje iš-skrenda trim savaitėm į Baha-mas. Savo draugus ir pažista-mus Sv. Kalėdų ir N. Metų pro-ga sveikina, pauk kodami „T. Ži-buriams“ \$25.

FLORIDA kviečia

- Saulė, vanduo ir oras šiuo metu puikiai.
- Atvažiuok kreipkitės į šiuos lietuviškus viešbučius:

NORWYN APTS, 126 Ocean Dr.,

— arba — Miami Beach, Fla. 33139, USA.

TOWN & SURF APTS, 9024 Collins Ave.,

Miami Beach, Fla. 33154, USA.

- Žemomis kainomis gausite vėsinamus kambarius arba butus prie pat jūros.

Skambinti vakarais B. Sergaučiui: 1-305-672-4903

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(k a m p a s Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakykite atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas Namų telefonas
278-2757 278-4529

„Ziggy's“
fantastic foods

Buvusios
firmos

„Tip-Top Meats“

Europietiškos mėsos ir skanėstai
sekančiose krautuvėse visuomet
gaunami pigesnėmis kainomis
("BUDGET PRICE SPECIALS"):

Yorkdale Shopping Centre • Fairview Mall •

Ziggy's at Sherway Gardens • Scarborough Town Centre •

Bramalea City Centre • Huron Square Shopping Centre, Cooksville
(2500 Hurontario St.) • Westcliffe Mall, Hamilton (Mohawk Rd. & Upper

Paradise) • Ir Siose LOBLAWS krautuvėse:
480 St. Clair Ave. West • 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) •

Eastgate Square, Stoney Creek • White Oaks Plaza, London •

596 Montreal Rd., Ottawa • 2085 Carlingwood, Ottawa •

2241 Riverside Drive, (Billings Bridge) Ottawa •

1040 Princess St., Kingston •

1727 Bloor St. West (prieš Keele požeminio traikinio stotį) •

PERKI ŠEVI AR OLDSMOBILĮ?

Visų rūšių vartotas mašinas gausite per
VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)
CHEV - OLDS
courtesy 2749 Lakeshore Blvd.
• Raštinė: 255-9151 • Namai: 767-7820

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio. • Prieš pirkda-mi kitur, pasitarkite apie mūsų kainas. • Garantuojamas sutapymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M6R 1X3

Visais kelionių reikalais

betkur pasaulėje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

7 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. XII. 12 — Nr. 50 (1297)

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

III TEATRŲ FESTIVALIS

Kai skaitydavom aprašymus apie didžiąsias dainų ir tautinių šokių šventes, didžiūdamomis nuostabiomis skaičiais: šventėje dalyvavo per 1,000 dainininkų ar šokėjų ir jį stebėjo per 10,000 žmonių minia, keldama didžiules ovacijas... Bet tokiais skaičiais negalime operuoti ir skaityto-jus džiuginti, rašydami apie teatrų festivalius, tą seną kultūros žanrą, kurį lietuvių tauta pamilo labai se-niai. S.m. lapkričio 27 — gruodžio 1 d.d. Čikagoje surengtame III teatru festivalyje žiūrovų skaičius nebuvo masinis: 200, 200, 400, 500 žiūrovų, nors Jaunimo Centro didž. salė talpi-na 700 žmonių. Kodėl teatras mažiau patraukia publiką, ypač mases? Tra-dicinė lietuviška daina ar šokis su-prantami kiekvienam. Tuo tarpu teatras įvairuoja savo pastatymais — tarp visiško realizmo ir kraštutinio abstrakto ar absurdo. Iki šiol teatrų festivaliai bandė išlaikyti vidurį, gal daugiau pasirinkę realistiškus pas-tatymų kelia. Atrodo, tokie vaidinimai turėtų vilioti kiekvieną bent kiek sa-vosios kultūros atspindžiais besido-minčių lietuvių. Kodėl tos masės nepa-sirodė III-jame festivalyje, sunku su-prasti. Atrodo, žiūrovų tarpe trūko ir inteligentijos. Tam faktui atsaky-mo reikėtų įsikišti praieityje: savo laiku (1950-53) rež. J. Blekaitis, vė-liau rež. D. Lapinskas A. Landsber-gio veikalų „Penki stulpai turgaus aikštėje“, o šalia jų ir J. Kelečius, L. Barauskas, N. Martinaitis ir kt. sa-vo teatrinis pastatymas buvo išskėlė į toki lygį, kokio nė vienas teatrų fes-tivalis nepasiekė. Tai čia ir yra pa-kastas šuo. Daliai mažiau išprususios visuomenės teatrų festivalių dramai-niai pastatymai atrodo persunkūs, o daliai inteligentijos — ne novato-riški.

KĄ PASIEKĖ III FESTIVALIS?

Pirmuosius du vakarus rež. D. La-pinskas su paskubomis sulipdytu LB Čikagos Jaunimo Teatru scenon iš-vedė festivalio rengėjo rašyt. A. Kai-rio humoreską „Mano senelis“. Tie, kurie įsėjoko novatoriškumo sceni-niame apipavidalinime, jį šį kartą rado. Rež. D. Lapinskas yra išradin-gas, kūrybingas žmogus — scenoje tiesiog iš nieko išgauna įvairius žais-mingus efektus. Deja, jo pastatyme dingo veikalo autorius, dingo kone visos veikalo tekstas ir jo prasmė, o kiek dialogų bei replikų girdejom, tai daugiausia labai jau bloga lietu-vių kalba. Matyt, nepasitiktin jau-nųjų autorių atmintimi, apie pusę teksto buvo įrašyta į magnetofono juosta, bet ir ten kalba neįstaisyta. Jei tas pats D. Lapinskas „Mano se-nelį“ pastatytų su gerais aktoriais, susilauktume idomos futuroskos, kurioje veiksmo slinktis rieda dviejose

dimensijose, veiklę charakterius bei požiūrius skiriančiose keliase-dimities metų laikotarpio. Ročesterio jaunimo teatro inscenizuoti V. Kudir-kos „Viršininkai“ (scenai pritaikė rašyt. J. Jankus) sceniniu pastatymu ir režisūra gal buvo mažiausiai no-vatoriškas veikalas. Aktoriai nepasi-žymėjo dideliais talentais, bet šiame pastatyme visuomenę pradiūgino jaunųjų kalba, jų ištartas lietuviš-kas žodis, jau žymiai taisyklingsnis už D. Lapinsko aktorių. Ročesterie-čių pasirodymas festivaliui ir net jų atvykimas su specialia ekskursija bu-vo sveikintinas ir džiuginantis reiš-kinys. Malonu, kad Ročesterio jauni-mo teatras turi puikų kalbos pata-rėją dr. A. Klimą. Jo įtaka buvo ryš-ki ir „Viršininkų“ pastatyme.

HAMILTONAS LAIMEJO

Ištikimiausi teatrų festivalių daly-viai yra Hamiltono „Aukuras“ ir Los Angeles Dramos Sambūris. Į jų pa-statymus susirenka ir daugiausia žiū-rovų. Taip buvo ir III teatru festiva-lyje. „Aukuras“, besiruodamas festi-valiams, keičia ir veikalo žanrus. Kaip „Aukuro“ meno vadovė E. Dau-guvietytė-Kudabienė po spektaklio „T2“ bendradarbiui pastebėjo, vie-nam festivaliui jie buvo paruošę bu-ties veikalą, kitam — istorinį, o šiam — rašyt. V. Alanto komediją „Šia-pus uždangos“. Komedija režisores ir jos talkininkų buvo taip suldyta į vieną meninę visumą (nors be nova-toriškumo, be naujovių, nei žingsne-lio neišeinant iš tradicinio realistiš-nio scenos kelio), kad ji prabėgo pro akis ir ausis kaip tiksliai apšifuotas linksmo žanro meniškas kūrinys. Iš-skirtina pastatymo stiprybė: mūsų ži-nomo dramaturgo Vyta. Alanto plunksna ir paties rež. E. Dauguvie-tytės vaidyba. Ir kai sekmadienio va-karė buvo viešai paskelbti žymenų laimėjimai, kad už geriausią pastaty-mą III teatrų festivalyje žymuo ati-teko Hamiltono „Aukurui“, publika nuoširdžiai plojo už teisingai vertin-tojų komisijos sprendimą. Uždaro-majam sekmadienio spektaklyje taip pat gražiai sužibėjo ir Los Angeles Dramos Sambūris, vadovaujamas rež. D. Mackallienės. Jie į sceną išvedė rašyt. J. Gliandos dramą „Naktis“. Turėjau progos stebėti tos dramos generalinės repetacijos pirmąjį veiks-mą. Aktoriai ir režisores išmintingu-mas paliko gerą įspūdį. Tikėjau-si, kad šis sambūris vėl laimės pirmąjį žymenį, bet, matyt, Hamiltono pasta-tymas meninėje visuomenėje buvo pil-nesnis ir ryškesnis. Pagarba laimėju-siems ir visiems dalyvavusiems festi-valyje. Padėka ir JAV LB krašto val-dybai bei festivalio organizatoriui rašyt. A. Kairiui. Festivalio dienos lie-tuviško teatro mylėtojams buvo mie-los ir idomos.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių
Namų) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neau-gs-tos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

MEDUS -

reikalingas
sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas
Induoso ar kurtuoso. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

• Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų
vartojamomis kalbomis padės

Valteris Drešeris 231-6226

Arvidas Zakarevičius 233-3323

Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. — (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONGESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ry-to iki 6.30 val. vak. Šeštadi-niais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. TREČIADIENIAIS uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gruodžio 5 d. Sv. Jono lietuvių kapinės palaidotas a.a. Kleopas Dau-
lenkis, gruodžio 7 — a. a. Vladas
Miškinis. Gruodžio 10 d. laidojamas
a.a. Lukas Gataveckas ir iš Hamil-
tono a.a. Ena Beržienė. Visų velio-
nių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Kalėdinių plotkelių gaunama
sekmadieniais po pamaldų Anapilio
salėje.

— Tikybos pamokų vaikams iki N.
Metų nebus.

— Anapilio statybos fondui auko-
jo \$350: dr. V. A. Mickus iš Renfrew
(2000); \$200: A. Vaičiūnaitė, Oak-
ville; po \$100: V. Meiluvienė (400),
V. B. (300); \$50: A. Stankaitienė iš
Peterson, N. J. Geradriams nuosir-
di padėka.

— Bilietai į N. Metų sutikimą gau-
nami sekmadieniais po pamaldų
Anapilio salėje. Daug svečių daly-
vaus iš Toronto ir plačių apylinkių.
Pobūviui gros lietuviškas orkestras
"Muzika", bus šilta vakariene su vy-
nu, o 12 v. šampanas nemokamai.
Įėjimas — \$12.50 suaugusiems, \$8 —
studentams.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 7.30 v.
r., už a.a. Agnietę Kežniatienę, 8 v.
r. už a.a. Mariją ir Vladą Bytautis;
sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Mortą ir
Juozą Jakimavičius, 11 v. koncerte-
racinės Mišios už a.a. Veroniką Ju-
rienę ir Nikodemą Laurinavičių.

Lietuvių Namų žinios

— LN sekmadienio popietėjų lan-
kytojai gausėja: pr. sekmadienį atsilan-
kė per 250 asmenų. Dalis atsilan-
kusiųjų pirkė Kūčių vakarienes pa-
kvietimus. Vaikai iki 10 m. į Kūčių
vakariene gali eiti be pakvietimų.
Rengėjai prašo tėvus, kurių vaikai
cis į LN Kūčių vakariene, pranešti
LN raštinei tel. 533-9030. Rengėjams
svarbu žinoti bent apytikriai daly-
vaujančių vaikų skaičių, kad Kalėdų
senelis atneštų pakankamai dovanų.

— Būtų gera, jei kiekvienas LN
narys turėtų nario kortelę. Ji pa-
lengvintų susirinkimose narių re-
gistraciją ir, atsidarius barui, įjė-
mo ir barą patikrinimą. Nario korte-
lės yra išrašytos. Jas galima atsimti
LN raštiniėje arba per LN sekmadien-
io popietės pas P. Lelį.

— "Varpo" repeticijos perkeltos į
menę. Jos vyksta pirmadieniais ir
antradieniais.

— Lietuvių studentų kavinė "Gedi-
mino pilis" veiks kiekvieną penkta-
dienį LN menėje.

— Pr. sekmadienį įvyko LN nau-
jų narių vakaus taktininkų susirinki-
mas. Sudarytas vakaus komitetas.

— Jauniesiems LN nariams nori-
ma išrašyti nario pažymėjimus. Tam
reikia jaunųjų narių gimimo metus.
Jaunieji LN nariai, jų tėvai arba glo-
bėjai prašomi jaunųjų narių gimimo
metus pranešti LN raštinei arba
per sekmadienio popietės budin-
čiam.

— Pr. savaitę į LN narius įstojo
Janušas Jonas ir Kuraitis Vincen-
tas, įmokėję po \$100 nario įnašą, ir
Borysas Juozas — \$50.

— Savikas Balyš savo \$1000 pa-
skolos ląsto pirmųjų metų palūka-
nas paskyrė jaunųjų narių — Belai-
šių Kęstutis, Vincas, Danas ir Rožės
įnašams padidinti.

— Kalėdinis "T2" numeris išeis
gruodžio 19 d. data. Sveikinimai
priimami iki gruodžio 11 d.

**VIENINTELĖ KANADOS VAL-
DZIOS REGISTRUOTA NATŪRA-
LAUS GYDYMO SVEIKATOS KLI-
NIKA.** Įvairūs natūralūs gydymo
būdai — masažai, gydymieji judesiai,
elektronika, įvairūs spinduliai, garai.
B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A.
Natūralaus gydymo specialistas. 460
Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont.
Tel. LE 3-8008.

1974 METŲ PABAIGOS automobilii
išpardavimas. Didelės ir tikros nuo-
laidos. Kreiptis į Ed. Bičiūną tel.
274-1528, Rifle Range Motors, 1019
Lake Shore Rd. East, Mississauga,
Ont.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms.
Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydyl tel.
534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus sta-
tybos remontus, naujus pristatytus,
prausyklų keramikos, sienų ir grindų
darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu
535-4329.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai,
pusmetiniai, dažymas, peru-
kai ir t.t. Priėmamos kainos.

Elektros rangovas

Atom Electric Co.

Atlieku visus elektros įrengimo
darbus • 328 DUPONT ST. •
Tel. 923-7194 • Namų 766-8372
Toronto, Ontario
Savininkas A. CEPONIS

IŠKILMINGAS NAUJŲ METŲ

SUTIKIMAS -

erdvioje ANAPILIO salėje • Pradžia - 7 val. vakaro

- Lietuvių orkestras "Muzika"
- Šilta vakariene
- Naujų Metų šampanas
- Įėjimas suaugusiems — \$12.50,
studentui — \$8

Rengėjai — Anapilio ir parapijos taryba —
maloniai kviečia visus tautiečius iš Toronto
ir plačių apylinkių dalyvauti.
Pelnas — Anapilio statybai.

Visi kviečiami iš arti ir toli į

NAUJŲ METŲ

SUTIKIMA

Toronto Lietuvių Namuose

Šilta vakariene, pyragai, kavutė 12 v. šampanas —
tik už \$12.50 asmeniui, už \$10 pensininkams ir studentams
Gros visų mėgstamas orkestras, veiks baras
LN valdyba ir LN Moterų Būrelis

Gruodžio 31 d.,
8 valandą vakaro,
didžiojo salėje,
1573 Bloor St. W.

Stalai numeruoti. Bilietai:
L. Namuose 533-9030, "Paramoj"
532-8723, Margio vaistinėje 535-
1944, pas valdybos narius.

Studentai!

Po egzaminų ateikite į

Kalėdų šokius

gruodžio 21, šeštadienį,

8 val. vakaro, Lietuvių Namuose.

Pirmųjų metų studentai yra ypatingai laukiami.

RENGEJAI

A + A

KLEOPUI DAULENSKIUI

mirus, žmonai, dukroms ir žentui bei giminėms
nuosirdi užuojauta —

Vytautas Paulionis ir šeima

P A D Ė K A

A + A

Adolfas Balsys,

mūsų mylimas vyras, tėvas ir brolis staiga iškeliavo į amž-
nybę 1974 m. spalio 25 d. Palaidotas Sv. Jono lietuvių
kapinėse Mississaugoje.

Nuosirdžiausią padėką reiškia prel. dr. J. Tadarau-
kui, kun. L. Janušai už visus religinius patarnavimus, už
gražų pamokslą ir atsisveikinimo žodžius. Nuosirdžiai dė-
kojame: karsto nešėjams; J. Mikšui — už gražiai tartą
atsisveikinimo žodį; Hamiltono ateitininkams už auką Sv.
Mišioms ir gėles; visiems geradariams, kurie užprašė Sv.
Mišias už velionies sielą; jo buvusiems mokiniams už pa-
reikštą užuojautą; visiems, kurie atsuntė velioniui tiek
daug gražių gėlių, pareiškė užuojautą žodžiu, spaudoje,
laikais; giminėms iš Amerikos, ypač Milukų ir Česonių šei-
moms, geriesiems draugams, pažįstamiems, vienokiu ar
kitokiu būdu prisidėjusiems prie palaidojimo velionies ir amž-
ino poilsio vietą.

Lieka visiems dėkingi —
Žmona Danutė, sūnus Saulius
duktė Nemira, brolis Leopoldas

P A D Ė K A

Š.m. lapkričio 9 d. Lietuvių Namuose 650 m. Vilniaus
jūrimui paminėti atidaryta "Gedimino pilies" vardo menė.
Ją įruošti ir atšvęsti mums padėjo eilė rėmėjų bei gerada-
rių, nepagalėjusių savo talento ir nesuskaitomų valandų
brangaus laiko, kuriems Lietuvių Namų Moterų Būrelis liks
amžinai dėkingas, būtent: archit. dr. A. Kulpavičiui už ne-
įkainojamą dovaną — menės projektą, J. Cicėnui už B.
Jackui už atlikimą menėje elektros darbų, Hamiltono dra-
mos grupės "Aukuras" režisierę-aktorię E. Duguvietytę-
Kudabienę už paruošimą ir surežisavimą montažo "Šimt-
mečių Lietuva", "Aukuro" aktoriams ir scenos personalui,
skaudžių muzikiluto vieneto vadovai E. Valiūnaitė ir kankli-
ninkės, vaidilutės ir jų paruošėjai Lelei Kriščiūnaitė-
Ranosz.

Taip pat dėkojame visoms ir visiems vienokiu ar kito-
ku būdu prisidėjusiems prie menės, montažo bei atidary-
mo iškilnių pasisekimo. Ačiū!

LN Moterų Būrelis

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pietinėje Ispanijos dalyje)

prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D,
Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

J. Janušaitis, Liet. žurnalisto
Sąjungos valdybos išdinininkas,
dažnai rašęs lietuvių spaudoje
įvairius straipsnius ir reporta-
žus, plačiai aprašė "T2" 25 me-
tų sukakties šventę "Drauge".
Jis šioje šventėje dalyvavo kar-
tu su LŽS pirm. kun. J. Vaisniu.

"Trane Co. of Canada Ltd."
dirbantieji lietuviai, Zibūno pa-
raginti, surinko Turkijoje esan-
tiems Braziliams \$50 ir įtei-
kė Tautos Fondo Toronto apy-
linkės atstovybei, prašydami
juos persiusti į Turkiją. Pini-
gai išsiųsti lapkričio 30 d.

TORONTONT

SIDABRINĖ SUKAKTIS

Gruodžio 8, sekmadienį, abu
KLK Moterų Draugijos Toron-
to skyriai paminėjo savo veik-
lingos pamaldos atlaikytos Pri-
sikėlimo par. šventovėje 11.15
v.r., dalyvaujant abiejų skyrių
vėliavoms ir pilnai šventovei
maldininkų ir maldininkų. Kon-
celebracines Mišias atnašavo
kun. A. Prakapas, OFM, kun.
Aug. Simanavičius, OFM, ir
kun. Pr. Gaida. Pastarasis pasa-
kė ir tai šventei skirtą pamoks-
lą. Lekciją skaitė KLK Moterų
Dr-jos centro valdybos pirm. dr.
O. Gustainienė. Giedėjo parapi-
jos choras, vad. E. Kriščiūno.
Po pamaldų Parodų salėje buvo
suroštos vaišės ir sukakties m-
nėjimas. Šią iškilnę pradėjo
atidaromuoju žodžiu centro val-
dybos pirm. dr. O. Gustainienė,
pakviesdama programos prane-
šėja R. Sirutienę. Invokaciją su-
kalbėjo dv. vadas kun. A. Pra-
kapis, OFM. Sukaktuvinkines
sveikino: gen. kons. dr. J. Zmuid-
zinas, KLB krašto valdybos
pirm. J. R. Simanavičius, Pa-
saulio Katalikių Moterų Orga-
nizacijų centro vardu — prof.
Slepetytė-Janačienė, KLK Cent-
ro — kun. Pr. Gaida, Išganytojo
par. evangelikų moterų dr-jos
— V. Anyšienė, KLB Toronto
apylinkės — jos pirm. M. Abro-
maitis, šalpos būrelio "Daina"
ir L. Namų Moterų Būrelio —
p. Butienė, parapijų — kun. P.
Ažubalis, kun. Aug. Simanavi-

čius, OFM. Raštu sveikino:
vyšk. V. Brizgys, kun. J. Kubi-
lius, M. Galdikienė, kun. P. Ba-
rius, OFM, Dr. A. Lukienė, vie-
na iš KLK Moterų Dr-jos steigė-
jų Kanadoje, papasakojo savo
ispūdžius apie pirmuosius orga-
zacijos žingsnius.

Sukakties proga "Moters" žur-
nalas buvo paskelbęs novelės
konkursą. Laimėjo I premiją,
t.y. \$100, Kleva Vidžiušienė iš
Los Angeles, II, t.y. \$50, Birutė
Vytienė iš Delhi, Ont. Lėšas
pirmajai premijai atsiuntė Del-
hi skyrius, antrajai — Lietuvos
kankinių par. skyrius. Iškilmė-
je dalyvavusi B. Vytienė padė-
kojo už dovaną ir ją paaukojo
"Moters" žurnalui.

Paskaitą apie nervų sveikatą
skaitė A. Sungailienė, pateikda-
ma specialistų samprotavimus
ir patarimus. Paskaita užtruko
45 minutes. Atgavai fejletoną
"Balta varna" paskaitė p. Žilvi-
tienė iš Hamiltono. Pasibaigus
vaišėms, dalyvės skirstėsi į nam-
us su atnaujintu ryžtu neuž-
migti ant sukakties laurų. B.

MONTREALIS

Šių metų "Canada Savings Bonds"
turėjo nepaprastą pasisekimą. Jų bu-
vo parduota už rekordinę keturių bi-
lijonų ir 200 mil. dol. sumą. Pagrin-
dines jų patraukumo priežastis bu-
vo dvi: gana augštos 9% palūka-
nos, vienodos per visus 9 metus, ir
galėjimas juos bet kada iškeisti į pi-
nigus be nuostolio ar baudos. Į taup-
laktus perėjo daug santaupų iš ban-
kų ir kredito unių. "Litas" ląkstams
pirkti savo narius išmokojo apie
\$200.000. Užtat iki 5 mil. dol. rugsė-
jo mėn. truko tik \$7.000, spalio mėn.
jau \$38.000 (miesto mokesčiai), o
lapkričio pabaigai gali trukti \$100-
000, nežiūrint gana didelių laikurių
taupytojų įnašų. Ląkstų pardavimą
sustabdžius, bankai jau sumazino pa-
lūkanas už taupomasias sąskaitas nuo
9¼% į 8¼%. Pr. R.

Pirmoji daugiafunkcinė radijo sto-
tis CFMB Montrealyje įsteigta 1962
m. Joje savaitinę programą turi ir
lietuviai. Tos stoties bendrovės
pirm. ir reikalų vedėjas C. G. Stan-
czykowskij 1975 m. pradžioje atidarys
antrą daugiafunkcinę radijo stotį
Winnipeg. Ja naudosis 15 tautinių
grupių. Būtų gera, kad ir lietuviai
šia galimybę pasinaudotų.

Lietuvos kariuomenės atsteigimo
sukaktis iškilmingai paminėta AV
par. salėje. Paskaitą skaitė J. Šiau-
čiulis, meninę programą atliko jau-
nosios tautietės Adamonytės ir Lu-
koševičiūtės.

Kun. J. Kubilius buvo išvykęs į
Čikagą, kur dalyvavo Tėvų jėzuitų
svarbiuose pasitarimuose.

Liudas Stankevičius Šventųjų Me-
tų proga organizuoja kelionę į Romą.
Jis tai kelionė ir vadovaus. Reikia,
kad vyktų bent 40 asmenų. Tada ke-
lionė kainuotų žymiai pigiau. Užsi-
rašyti galima AV klebonijoje arba
pas L. Stankevičių.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6.0%	DUODA PASKOLAS:	Asmenines	11.5%
Taupomasis s-tas	8.75%		Nekiln. turto	11.0%
Term. ind. 1 m.	10.0%		Cekų kredito	12.0%
Trumpalaikius indėlius			Investacines nuo	11.5%

įvairuojančiomis palūkanomis.

Duoda nemokama gyvybės apdrau-
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečia-
dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki
8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama
vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius sa-
vaigalius.

3907A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nu, 6
iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.